

Verslag inzake de Solvabiliteit en de Financiële Toestand

Solvency & Financial Condition Report (SFCR)

Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij Zevenwouden U.A.

April 2019 versie 1.0

zevenwouden

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Samenvatting	6
3.	Activiteiten en resultaten	8
3.1	Activiteiten	8
3.1.1	Zevenwouden	8
3.1.2	Belangrijke interne en externe gebeurtenissen	11
3.1.3	Resultaat, dividend en ontwikkeling eigen vermogen	12
3.2	Resultaten uit verzekeringsactiviteiten	16
3.3	Resultaten uit beleggingsactiviteiten	17
3.4	Gebeurtenis na balansdatum	18
3.5	Overige informatie	18
4.	Governance bij Zevenwouden	19
4.1	Hoofdpijnen van de opzet	19
4.1.1	Bestuurlijke structuur	19
4.1.2	Juridische structuur	20
4.1.3	Organisatiestructuur	20
4.1.4	Beleidslijnen	21
4.1.5	Beloningsbeleid	22
4.2	Deskundigheid en betrouwbaarheid	22
4.3	Risicomanagement systeem	24
4.3.1	Risicobereidheid	24
4.3.2	Risicostrategie en –beleid	24
4.3.3	Opzet en organisatie van het systeem van risicomanagement	25
4.3.4	Asset-liability Management	27
4.3.5	ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)	27
4.4	Interne controle omgeving	28
4.4.1	Compliance functie	29
4.4.2	Risicomanagement functie	31
4.4.3	Internal Auditfunctie	32
4.4.4	Actuariële functie	33
4.5	Uitbesteding	33
4.6	Overige belangrijke informatie	33
5.	Risicoprofiel	34
5.1	Verzekeringstechnische risico's	34
5.2	Strategisch risico	35
5.3	Omgevings- en reputatierisico	35
5.4	Prijrisico	35
5.5	Liquiditeitsrisico	36
5.6	Kasstroomrisico	36
5.7	Kredietrisico	37
5.8	Operationeel risico	37
5.9	IT risico	37
5.10	Uitbestedingsrisico	38
5.11	Integriteitsrisico	38
5.12	Solvabiliteitskapitaalvereiste	38
6.	Financiële positie van Zevenwouden op Solvency II grondslagen	39
6.1	Solvency II balans	39
6.2	Informatie over de waardering van andere verplichtingen	44
6.3	Overige materiële informatie	44
7.	Kapitaalbeheer	45
7.1	Hoofdpijnen van het kapitaalbeleid	45
7.2	De solvabiliteit van Zevenwouden	45
7.3	De ontwikkeling van de SCR en de MCR	47

7.4	De structuur, het bedrag en de kwaliteit van het eigen vermogen.....	51
7.5	Overige gegevens	52

1. Inleiding

Voor u ligt het “verslag inzake de solvabiliteit en de financiële toestand” van Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij Zevenwouden U.A. (hierna Zevenwouden) over het jaar 2018. Dit rapport is opgesteld aan de hand van de richtlijnen die daarvoor in de Solvency II regelgeving zijn vastgelegd.

Solvency II vereist twee ‘kwalitatieve’ rapportages:

- een jaarlijks openbaar rapport inzake de solvabiliteit en de financiële positie, ook wel aangeduid met de Engelse afkorting “SFCR” (Solvency & Financial Condition Report);
 - een drie jaarlijks vertrouwelijk rapport aan de toezichthouder (in casu: DNB) betreffende min of meer dezelfde onderwerpen, maar dan meer gedetailleerd en inclusief eventuele vertrouwelijke informatie.
- Deze rapportage maakt deel uit van wat wordt aangeduid als de “RSR” (regular supervisory report).

Het normenkader voor het opstellen van deze rapportage wordt gevormd door de volgende wet- en regelgeving, aangevuld met toelichtingen van de toezichthouder:

- Solvency II Directive (2009/138/EG), artikel 51 en verder;
- Gedelegeerde Verordening Solvency II (EU 2015/35), Hoofdstuk 12 en 13;
- Uitvoeringsverordening (EU 2015/2450);
- Relevante richtsnoeren van EIOPA, waaronder EIOPA-BoS-15/109 – Richtsnoeren voor rapportage en openbaarmaking;
- Brieven van DNB;
- DNB Guidance bij kwalitatieve SII Preparatory Guidelines rapportage.

Dit rapport kent een voorgeschreven indeling welke is afgeleid van de bepalingen zoals deze in bovenstaande zijn weergegeven. Meer specifiek volgt deze indeling uit artikel 293 tot en met 297 van de Gedelegeerde Verordening (EU 2015/35).

2. Samenvatting

Activiteiten

De Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij Zevenwouden U.A. (verder: Zevenwouden), is een onderlinge waarborgmaatschappij met uitgesloten aansprakelijkheid.

Zevenwouden heeft boekjaar 2018 afgesloten met een negatief resultaat van € 3.349 duizend, hetgeen nader is toegelicht in de jaarrekening 2018 die eveneens op de website van Zevenwouden kan worden gedownload.

Strategie

Zevenwouden als specialist in brandverzekeringen kiest met Noorderlinge verzekeraars nadrukkelijk voor de rol als aanbieder van een breed pakket aan schadeverzekeringen in haar AnderLicht Keuzepakket Particulier (ALKP) en AnderLicht Keuzepakket Zakelijk (ALKZ) proposities. Hiermee kunnen intermediairs een optimaal verzekeringspakket samenstellen voor hun relaties. Noorderlinge verzekeraars is hierbij aanbieder van zowel standaard- als maatwerkoplossingen voor zowel het particuliere als het zakelijke segment. Zevenwouden kiest daarbij exclusief voor het intermediair als distributiepartner.

Zevenwouden onderscheidt zich als verzekeraar van andere verzekeraars door sterk in te steken op de relatie, de persoonlijke contacten met al onze medewerkers en ruimte voor maatwerk.

De schademarkt is in 2018 nog verder veranderd. Door een vergaande consolidatie van verzekeraars zijn intermediairs op zoek naar een bestendige relatie met een beperkt aantal schadeverzekeraars. De roep om consistent en herkenbaar beleid vanuit de verzekeraar is in toenemende mate hoorbaar. Intermediairs beklagen zich steeds meer over koerswijzigingen in beleid, die onvoldoende tijdig worden toegelicht. Als gevolg hiervan is mede de toenemende onverzekerbaarheid van bepaalde risico's een zorg in de markt. Hierdoor worden intermediairs gedwongen om op zoek te gaan naar andere risicodragers voor hun verzekerden. Zevenwouden vindt dat de ingezette koers om zich met Noorderlinge verzekeraars meer als verzekeraar in de markt te profileren ertoe moet leiden dat een herkenbare positionering wordt ingenomen.

Ook in 2018 is de regeldruk vanuit wet- en regelgeving en toezichthouders op de organisatie onverminderd groot gebleken. De schaalgrootte van het bedrijf in relatie tot hetgeen dat moet worden ingeregeld en opgeleverd met aanverwante kosten, staat al jaren op gespannen voet met lage marges. Het businessmodel van de verzekeraar vraagt om een proactieve houding en adequate financiële maatregelen gedurende het jaar. Doelstelling hierbij is om het resultaat op korte termijn op een aanvaardbaar niveau te brengen. Dit is een van onze belangrijkste focuspunten. De bijstelling van het herverzekeringsprogramma, een verscherpte portefeuille analyse, het de-risken van onze portefeuille en het doorvoeren van noodzakelijke premieverhogingen zijn hiervan een aantal voorbeelden.

Zevenwouden heeft de laatste jaren de opzet en werking van verstrekte volmachten aan een kritische blik onderworpen. Wij zijn verheugd dat de wijze waarop deze volmachten zich inmiddels ontwikkelen qua rendement en premiegroei, mede een resultaat is van de ingeslagen koers. Een strategische fit en verzekeringstechnisch rendement zijn daarbij randvoorwaardelijk. In 2019 zal nadrukkelijk worden gewerkt aan de verdere uitwerking en implementatie van een nieuw volmachtbeleid.

Risicoprofiel

De risicobereidheid binnen Zevenwouden is als volgt gedefinieerd:

“risk appetite is de bereidheid van Zevenwouden en haar dochterondernemingen om risico's te accepteren met kans op een zekere mate van verlies en daling van het vermogen welke zich door (uitzonderlijke) omstandigheden in een bepaalde periode kan voordoen”.

De risicobereidheid van Zevenwouden is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- de geformuleerde strategie, doelstellingen en kernwaarden;
- compliant zijn aan wet- en regelgeving;
- continuïteit boven maximale winst;
- de goede reputatie van Zevenwouden mag niet in het geding komen; en
- voldoen aan de vereisten van toezichthouders.

Gebaseerd op deze uitgangspunten is de risicobereidheid van Zevenwouden als volgt omschreven:

“In ons streven een aanbieder te zijn van niet-complexe schadeverzekeringen op onderlinge grondslag, met een gezonde bedrijfsvoering en een solide risicoprofiel, neemt Zevenwouden alleen risico's die ze begrijpt. Gezien de sterk veranderende marktomstandigheden zijn we ons bewust dat strategische keuzes ook risico's meebrengen. Te allen tijde staat de bedrijfscontinuïteit voorop. Rendement op lange termijn is een bestaansvoorwaarde. We zijn er voor onze klanten, samenwerkingspartners, leden, medewerkers en de omgeving en vermijden risico's die de stabiliteit en soliditeit van de organisatie Zevenwouden en haar dochterondernemingen bedreigen.”

Solvabiliteit

Vereiste solvabiliteit in relatie tot aanwezige solvabiliteit

Zevenwouden streeft naar een rendabele groei in de verzekeringsportefeuille. Het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR / SKV) schaderisico vormt bij Zevenwouden het grootste deel van het aan te houden risicokapitaal. Op het gebied van tegenpartijrisico (herverzekeringsmarkt blijft stabiel) en marktrisico (geen grote wijzigingen in behoudende beleggingsstrategie) verwacht Zevenwouden geen grote volatiliteit in aan te houden risicokapitaal tenzij Zevenwouden daartoe noodzaak ziet. Door middel van de doorrekening van diverse stress-scenario's in de ORSA wordt de passendheid van deze interne solvabiliteitseis getoetst. Uit doorrekeningen is gebleken dat deze eis passend is voor Zevenwouden waarbij voldoende veiligheidsmarge in acht wordt genomen ten opzichte van de wettelijke ondergrens van 100% van de SCR.

De solvabiliteit van Zevenwouden is in 2018 toegenomen tot 200% als gevolg van een nieuw herverzekeringsprogramma. De ontwikkeling van de solvabiliteit kan als volgt worden toegelicht:

Solvabiliteit (x € 1.000)	2018	2017
Aanwezige solvabiliteit / Own Funds	9.992	13.228
Vereiste solvabiliteit / solvabiliteitskapitaalvereiste	4.984	7.488
Solvabiliteitspositie	200%	177%

In hoofdstuk 7 – kapitaalbeheer wordt nader ingegaan op de samenstelling van het kapitaalvereiste en het beschikbare eigen vermogen.

3. Activiteiten en resultaten

3.1 Activiteiten

3.1.1 Zevenwouden

De Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij "Zevenwouden" U.A. (verder: Zevenwouden), is een onderlinge waarborgmaatschappij met uitgesloten aansprakelijkheid met als doelstelling: 'het met haar leden sluiten van overeenkomsten van verzekering in de zin van de Wet op het financieel toezicht'.

Kernactiviteit

Zevenwouden is een schadeverzekeraar die zowel de particuliere als de (klein)zakelijke markt bedient. Het overgrote deel van het premievolume heeft betrekking op de branche Brand en in die branche beschikt Zevenwouden over specifieke expertise en ruime ervaring. De verzekeringsactiviteiten van Zevenwouden zijn uitsluitend gericht op de Nederlandse markt en in Nederland gelegen risico-objecten.

Noorderlinge verzekeraars

Zevenwouden kiest nadrukkelijk voor samenwerking met het intermediair. Samenwerking, partnerschap en persoonlijk zaken doen, zijn belangrijke waarden. Door de combinatie van 'eigen risicodragerschap' en een volmachtbedrijf (Noorderlinge B.V.) kunnen we een full service concept aanbieden aan het intermediair. Dit doen we onder de merknaam 'Noorderlinge verzekeraars'.

Zevenwouden als verzekeraar en risicodrager

Statuten

De naam van de Maatschappij is Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij "Zevenwouden" U.A.

De Maatschappij heeft haar statutaire zetel in Heerenveen.

Postadres: Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij
"Zevenwouden" U.A.
Postbus 901
8901 BS Leeuwarden
KvK Leeuwarden nummer 01005950
AFM vergunning 12000489
Kifid aansluitnummer 200.000111

Het werkgebied van de Maatschappij strekt zich uit tot geheel Nederland.

De (oud-) leden van de Maatschappij zijn niet aansprakelijk voor schulden van de Maatschappij en zijn niet verplicht om in enig ten tijde van de ontbinding van de Maatschappij blijvend tekort bij te dragen.

Raad van Afgevaardigden (RvA)

De Maatschappij kent een Algemene Vergadering van Afgevaardigden die bestaat uit minimaal zeven (7) en maximaal vijftien (15) Afgevaardigden, die uit en door de leden worden gekozen. De Raad van Afgevaardigden wordt jaarlijks voor 1 juli bijeengeroepen ter vaststelling van de jaarrekening van de Maatschappij.

Leden Raad van Afgevaardigden

	m/v
• E.J. Boiten	m
• G. Doornhof	m
• S.S. Hellinga	m
• A.B. de Jong	m
• G.L.G. Schweigmann	m
• A.N.J. Slot	m
• W.R. Tigchelaar	m
• J. van der Zee	m
• P. van der Zee	v

Raad van Commissarissen (RvC)

De Maatschappij kent een RvC bestaande uit tenminste drie (3) en maximaal vijf (5) leden. De RvC houdt toezicht op (het beleid van) de Directie en op de algemene gang van zaken in de Maatschappij en de daarmee verbonden onderneming en richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Maatschappij en de daarmee verbonden onderneming. De RvC staat de Directie met raad ter zijde.

Leden Raad van Commissarissen

• C.B. Mulder, voorzitter	m
• S. Faber	v
• W.O. Sierksma	m

Auditcommissie (AC)

Heeft als belangrijkste taak de toezichthoudende rol van de RvC ter zake financiële aangelegenheden te vervullen en om de financiële verantwoording meer diepgang te geven.

Leden Auditcommissie

• W.O. Sierksma, voorzitter	m
• S. Faber	v

Remuneratiecommissie (RC)

De Remuneratiecommissie adviseert de RvC onder andere over de arbeidsvoorwaarden (waaronder de beloning) van de Directie.

Leden Remuneratiecommissie

• S. Faber, voorzitter	v
• C.B. Mulder	m

Directie

De Directie bestaat uit tenminste twee leden. De Directie is belast met het besturen van de Maatschappij. De verantwoordelijkheid voor het (risico)bestuur van Zevenwouden ligt onverminderd bij de Directie als geheel. De Directie formeert een management- of businesssteam met andere leden uit de organisatie voor een betere coördinatie en samenhang van verschillende taken en disciplines.

Leden Directie

• W.R.D.W. Nauta, Directievoorzitter	m
• J.H. Lubbers, Financieel Directeur	m

Sleutelfuncties

De sleutelfuncties zijn ingevuld:

- Risicomanagement functie
- Compliance functie
- Actuariële functie (Uitbesteed aan Arcturus B.V.)
- Internal Auditfunctie (Uitbesteed aan BDO Advisory B.V)

Voor alle sleutelfuncties zijn charters opgesteld waarin duidelijke kaders worden gegeven over (onder meer) taak, functie, positie, verantwoordelijkheid en bevoegdheden. Voor de interne sleutelfuncties wordt een betrouwbaarheidstoetsing verricht middels de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Voor sleutelfuncties worden beoogde kandidaten geïnterviewd, diploma's gecontroleerd en referenties geraadpleegd.

De Risk- en Compliance officer, die de Risico management functie en de Compliance functie uitvoert, is een gediplomeerd registeraccountant en valt onder de permanente educatieverplichting vanuit de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants. Daarnaast is hij registercontroller en ingeschreven bij de Vereniging van Registercontrollers. Bovendien heeft hij de compliance leergang CCP (Certified Compliance Professional) gevolgd en is een gecertificeerde Compliance officer. De CCP opleiding is gevolgd bij het Nederlands Compliance Instituut bestaande uit oriëntatie compliance en leergang compliance professionals van NIBE/SVV en is de beroepsopleiding voor Compliance officers. De Risk- en Compliance officer heeft ruim 15 jaar ervaring in de financiële sector in Risk- en Compliance functies.

Uitbestede functies

Zevenwouden heeft een uitbestedingsbeleid en de uitbestede sleutelfuncties vallen binnen de reikwijdte en toetsing van het uitbestedingsbeleid.

De Actuariële functie is uitbesteed aan Arcturus B.V. De directe contactpersoon namens Arcturus voor Zevenwouden is de heer drs. P. van Kampen AAG. De heer Van Kampen is partner bij Arcturus en gediplomeerd actuaire vanuit het Actuarieel Genootschap. Een betrouwbaarheid- en geschiktheidsdossier is opgesteld en aan Zevenwouden overlegd.

De Internal Auditfunctie is uitbesteed aan BDO Advisory B.V. BDO is een partij met specifieke expertise in de financiële sector.

De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en middelen van de sleutelfunctionarissen staan beschreven in een charter, dat voor elke sleutelfunctie is opgesteld. Voor benoemingen, alsmede wijzigingen in de charters is instemming van de RvC vereist.

De Risk- en Compliance officer rapporteert op kwartaalbasis aan de Directie en RvC. De Actuariële functie rapporteert jaarlijks over de toereikendheid van de technische voorzieningen en de SCR-berekeningen en voert ook een toets uit op de berekeningen van de ORSA. De Internal Auditfunctie rapporteert afhankelijk van de uitgevoerde audits.

De sleutelfunctionarissen hebben een escalatielijn naar de voorzitter van de RvC.

Toezicht

Zevenwouden valt onder Nederlands recht en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB). De externe accountant is KPMG Accountants N.V.

3.1.2 Belangrijke interne en externe gebeurtenissen

Ontwikkelingen verslagjaar 2018

Financieel directeur formeel benoemd

Per 1 maart 2018 is J.H. Lubbers benoemd als Financieel directeur in vaste dienst.

Afgevaardigden afgetreden

Per 31 december 2018 zijn de heren Doornhof en Slot afgetreden als afgevaardigden van Zevenwouden.

Verstreckte volmachten

Betreffende verstreckte volmachten is in 2018 geen nieuw contract afgesloten met een nieuwe contractspartij. De verstreckte Volmacht CDS is overgenomen door Assuradeuren Gilde B.V., hiermee is een nieuw contract gesloten.

Groei in basisportefeuille

In 2018 is een netto premiegroei behaald van ongeveer 25% in de tekening van Zevenwouden. Reden van de stijging is extra commerciële aandacht aan het intermediair, het overnemen van rendabele portefeuilles en de premiegroei bij Gevolmachtig Agenten.

Premieverhoging

In 2018 is een premieverhoging van gemiddeld 4,2% in de eigen producten doorgevoerd.

Productrationalisatie

In november 2018 zijn we daadwerkelijk begonnen met het omzetten van de oudere particuliere productlijnen naar het huidige nieuwe AnderLicht Keuzepakket Particulier (ALKP). Hiermee wordt een efficiëntere en éénduidige dienstverlening naar onze adviseurs bevorderd.

AVG

De organisatie is AVG proof. Dit is tevens bevestigd door onze Internal Auditfunctie (BDO). De functionaris gegevensbescherming is aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Ontwikkeling portefeuille

De portefeuille en hiermee de premie is gegroeid in 2018 met 25%. De commerciële focus op bestaande en nieuwe intermediairs leidt direct tot nieuwe autonome productie. In 2018 heeft een grootschalige collectieve overvoer van Avéro portefeuilles plaatsgevonden. Dit heeft een positieve bijdrage geleverd aan de behaalde premiegroei. Ook zijn hierdoor een aantal nieuwe aanstellingen toegekend. De aangeboden portefeuilles zijn voor de eventuele overname doorgerekend op een positieve bijdrage aan het rendement van Zevenwouden.

Verdiende premies (x € 1.000)

	2018	2017
Noorderlinge B.V.	14.268	11.817
Overige volmachten	5.817	3.764
Wijziging technische voorziening, niet verdiende premies	-437	163
	19.648	15.744

Grote schades

Het jaar 2018 is voor Zevenwouden geen goed schadejaar gebleken. Dit is vooral veroorzaakt door de schadelast van twee stormen in januari en een hoge frequentie van vorstschades in maart. Medio 2018 is Zevenwouden getroffen door twee relatief grote branden. In 2018 zijn 33 (2017: 30) grote schades (groter dan € 25 duizend) gemeld bij Zevenwouden.

Herverzekeringen

Voor het jaar 2018 zijn een viertal collectieve herverzekeringscontracten ingekocht. Eén contract ter afdekking van schades als gevolg van brand, een contract ter bescherming tegen catastrofes (voornamelijk storm) en een contract voor varia dekkingen (voornamelijk particuliere aansprakelijkheid). Daarnaast is in 2018 een contract ingekocht ter bescherming van een combinatie van meerdere grote schades. Alle contracten kennen een non-proportionele dekking, waardoor schades binnen het afgesproken eigen behoud voor rekening van Zevenwouden blijven. In 2018 is het herverzekeringsprogramma drie keer aangepast op:

1. Aanvullen data (januari 2018);
2. Verlagen van het eigen behoud van het Cat XL van € 1,5 miljoen naar € 250 duizend (maart 2018);
3. Verhogen van de dekking van het catastroferisico van € 25 miljoen naar € 35 miljoen (oktober 2018).

Als gevolg van het minder gunstige schadebeeld in 2018 heeft Zevenwouden een beroep moeten doen op de ingekochte dekkingen. De betaalde herverzekeringspremie is ten opzichte van vorig jaar gestegen omdat Zevenwouden meer dekking heeft ingekocht betreffende de drie bovengenoemde oorzaken. Daarnaast is vanwege de hoge schadelast en de samenstelling van het herverzekeringscontract een reinstatementpremie betaald aan de herverzekeraars.

Vanwege het negatief financieel resultaat in 2018 is het voor Zevenwouden van belang om de netto schadelast nog beter te kunnen beheersen. Hierbij is een vergaande kapitaalbescherming essentieel om zelfstandigheid voor de komende jaren te garanderen. Hiertoe zijn een tweetal herverzekeringmakelaars uitgenodigd om een nieuw herverzekeringsprogramma te ontwerpen. In november 2018 heeft de Directie en de RvC een akkoord gegeven voor een herverzekeringsprogramma in de vorm van een Quota Share Contract voor 2019. Dit nieuwe contract heeft reeds impact op de Solvency II ratio's voor 2018, zoals gepresenteerd in dit verslag.

Liquiditeit

De liquide middelen zijn gedaald met € 2.623. duizend naar € 3.356 duizend eind 2018 met name door het negatief resultaat na belasting over het verslagjaar. De aanwezige liquiditeit wordt als voldoende beschouwd.

3.1.3 Resultaat, dividend en ontwikkeling eigen vermogen

Het resultaat na belastingen over het verslagjaar bedraagt € 3.349 duizend negatief. Dit is vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de jaarrekening in mindering gebracht op het eigen vermogen. Het resultaat werd in het verslagjaar in belangrijke mate negatief beïnvloed door een relatief hoge schadelast. Door de Directie zal aan de Algemene Vergadering van Afgevaardigden worden voorgesteld het volledige bedrag in mindering te brengen van de overige reserves.

Solvabiliteit

(x € 1.000)

	2018	2017
Aanwezige solvabiliteit / Own Funds	9.992	13.228
Vereiste solvabiliteit / solvabiliteitskapitaalsvereiste	4.984	7.488
Solvabiliteitspositie	200%	177%

De solvabiliteit is weergegeven op basis van de uitgangspunten die gelden onder het regime van Solvency II.

Verschil tussen het eigen vermogen in de jaarrekening en de aanwezige solvabiliteit

(x € 1.000)

	2018	2017	Verschil
Eigen vermogen in de jaarrekening	10.051	13.422	-3.371
Verzekeringsverplichtingen	3.161	1.900	1.261
Voorziening herverzekeringen	-2.301	-1.415	-886
Beleggingen	34	74	-40
Latente belasting	20	65	-45
Overlopende acquisitiekosten	-973	-818	-155
Aanwezige solvabiliteit / Own Funds	9.992	13.228	-3.236
Verschil	-59	-194	-135

Het eigen vermogen is met € 3.371 duizend gedaald door het negatief financieel resultaat volgens de resultatenrekening van € 3.349 duizend en de gerealiseerde herwaardering onroerend goed ter waarde van € 22 duizend. De Verzekeringsverplichting is met € 1.261 duizend gestegen, dit komt enerzijds door de bruto schadevoorziening maar ook door de verwachte bruto schadebetalingen op de toekomstige premie. De toekomstige premie is hoger, en dit veroorzaakt de stijging (op de gestegen toekomstige premie zit een schaderatio, waardoor de verplichtingen hierop ook nominaal stijgen). De Voorziening herverzekering is gestegen met € 886 duizend. Dit komt door de herverzekeringspremie en herverzekerde schade die nog betaald gaat worden op de toekomstige premie.

De verschillen tussen het eigen vermogen in de jaarrekening en de aanwezige solvabiliteit (Own funds) kunnen als volgt worden verklaard:

- De verzekeringsverplichtingen onder Solvency II zijn gebaseerd op best-estimate, anders dan bij de jaarrekeningwaarde (nominale waarde).
- De premievoorziening op een andere manier wordt berekend dan op jaarrekening grondslag.
- In de jaarrekening wordt geen expliciete risicomarge opgenomen. Onder Solvency II grondslagen wel.
- Onder Solvency II wordt geen rekening gehouden met overlopende acquisitiekosten.

De vereiste solvabiliteit ofwel het solvabiliteitskapitaalsvereiste ("SKV") per ultimo verslagjaar is onder te verdelen naar de volgende belangrijkste componenten:

Kapitaalsbeslag per risicogroep (x € 1.000)

	2018	2017
SKV Schaderisico's	3.273	6.000
SKV Marktrisico's	1.312	1.701
SKV Tegenpartijrisico	926	687
SKV Zorgrisico	32	30
SKV Operationeel risico	612	472
Diversificatie-effect	-1.171	-1.402
Vereiste solvabiliteit totaal	4.984	7.488

Uit de opbouw van het kapitaalsbeslag valt af te leiden dat Zevenwouden in het berekende kapitaalsbeslag het meest gevoelig is voor het schaderisico. Voor onderbouwing van het schaderisico wordt verwezen naar onderstaande tabel. In de SKV voor marktrisico zijn de belangrijkste risico's het aandelenrisico, concentratierisico en renterisico.

Het SKV schaderisico is opgebouwd uit de volgende componenten:

Type schaderisico's (x € 1.000)

	2018	2017
SKV Catastroferisico	112	4.020
SKV Premie- en reserverisico	3.243	3.562
SKV Royement	40	12
Diversificatie-effect	-122	-1.594
SKV schaderisico	3.273	6.000

In 2018 is het catastroferisico sterk gedaald als gevolg van het nieuwe herverzekeringsprogramma 2019 (Quota Share Contract).

Door de risico's die tijdens de uitoefening van de bedrijfsactiviteiten kunnen ontstaan tijdig vast stellen, analyseren, meten, beheersen en controleren, wil de Directie van Zevenwouden minimaal 125% van de SCR aanhouden als interne solvabiliteitseis. Geen enkel reëel evenement mag de solvabiliteit met meer dan 30% schaden. Het doorlopen van de risicobeheercyclus, waarvan de Own Risk Solvency Assessment ("ORSA") deel uitmaakt, levert waardevolle nieuwe inzichten op. Deze inzichten kunnen worden gebruikt om de risicobereidheid en profiel bij te stellen. Door middel van de doorrekening van diverse stress-scenario's in de ORSA wordt de passendheid van deze interne solvabiliteitseis getoetst. Uit deze doorrekeningen is gebleken dat deze eis passend is voor Zevenwouden waarbij voldoende veiligheidsmarge in acht wordt genomen ten opzichte van de wettelijke ondergrens van 100%.

Als interne kapitaal-eis hanteert Zevenwouden een SKV-ratio van minimaal 125% omdat zij niet wil dat haar solvabiliteitspositie daalt naar een niveau lager dan 125%. De mogelijkheden en wenselijkheid daarvan wordt door middel van een jaarlijkse toetsing van het kapitaalbeleid en de ORSA nader onderzocht. In het kapitaalbeleid onderscheiden we twee niveaus van gewenst kapitaal, namelijk de streefsolvabiliteit en de interne normsolvabiliteit.

De opbouw van het resultaat over 2018 naar activiteiten kan als volgt worden geschetst:

Totaal resultaat 2018 (x € 1.000)	Totaal resultaat	Verz. Techn. resultaat	Resultaat beleggingen
Verdiende premie / overige baten	15.640	15.385	255
Niet technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen	-	201	-201
Schade last / overige baten	-10.146	-9.586	560
Bedrijfslasten	-8.826	-8.794	-32
Totaal resultaat boekjaar voor belastingen	-3.332	-2.794	-538
Belastingen	-17	-	-17
Totaal resultaat na belastingen	-3.349	-2.794	-555

Voor een nadere toelichting op deze resultaten en de daarbij toegepaste waarderingsgrondslagen verwijzen we u naar de jaarrekening over 2018.

Zevenwouden heeft in 2018 een negatief resultaat na belastingen gerealiseerd van € 3,3 miljoen. Dit is een daling van bijna € 1,8 miljoen ten opzichte van 2017. Deze daling wordt gevormd door een daling van € 2,0 miljoen van het technische resultaat en een stijging van € 0,2 miljoen van het niet-technische resultaat ten opzichte van 2017.

Het jaar 2018 is voor Zevenwouden geen goed schadejaar gebleken. Dit is vooral veroorzaakt door de schadelast van twee stormen in januari en een hoge frequentie van vorstschades in maart. Medio 2018 is Zevenwouden getroffen door twee relatief grote branden. In 2018 zijn 33 (2017: 30) grote schades (groter dan € 25 duizend) gemeld bij Zevenwouden.

Eind 2018 is het herverzekeringsprogramma 2019 van Zevenwouden aangepast naar een Quota Share Contract. De verzekeringstechnische risico's die Zevenwouden loopt in eigen tekening zijn vanaf 2019 hiermee aanzienlijk gedaald.

De opbouw van het resultaat over 2017 naar activiteiten kan als volgt worden geschetst:

Totaal resultaat 2017 (x € 1.000)	Totaal resultaat	Verz. Techn. resultaat	Resultaat beleggingen
Verdiende premie / overige baten	13.183	13.442	-259
Niet technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen	-	384	-384
Schade last / overige baten	-7.212	- 7.098	-114
Bedrijfslasten	-7.599	- 7.584	- 15
Totaal resultaat boekjaar voor belastingen	-1.628	- 856	- 772
Belastingen	43	-	43
Totaal resultaat na belastingen	-1.585	- 856	-729

Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve

(x € 1.000)

Balans per 1 januari	114	114
Af: gerealiseerde herwaardering onroerend goed	-21	-
Balans per 31 december	93	114

Overige reserves (x € 1.000)

Balans per 1 januari	13.308	14.893
Bij/af: resultaat boekjaar	-3.350	-1.585
Balans per 31 december	9.958	13.308

3.2 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

Het technische resultaat is toe te rekenen aan een aantal branchegroepen. Het technische resultaat van de belangrijkste groepen is als volgt:

Resultaat technische rekening 2018

Technische rekening

(x € 1.000)

Verdiende premies eigen rekening	13.414	1.327	644	15.385
Van niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen	174	15	12	201
Schaden eigen rekening	-8.288	-918	-380	-9.586
Totaal bedrijfskosten	-7.728	-684	-382	-8.794
Resultaat technische rekening	-2.428	-260	-106	-2.794

Herverzekeringssaldo

Brand	Aansprake- lijkheid	Overig	Totaal
13.414	1.327	644	15.385
174	15	12	201
-8.288	-918	-380	-9.586
-7.728	-684	-382	-8.794
-2.428	-260	-106	-2.794
-927	131	494	-302

Resultaat technische rekening 2017

Technische rekening

(x € 1.000)

Verdiende premies eigen rekening	12.104	955	383	13.442
Van niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen	341	25	18	384
Schaden eigen rekening	-5.752	-1.084	-262	-7.098
Totaal bedrijfskosten	-6.801	-523	-260	-7.584
Resultaat technische rekening	-108	-627	-121	-856

Herverzekeringssaldo

Brand	Aansprake- lijkheid	Overig	Totaal
12.104	955	383	13.442
341	25	18	384
-5.752	-1.084	-262	-7.098
-6.801	-523	-260	-7.584
-108	-627	-121	-856
1.373	10	211	1.594

De beleggingsopbrengsten en bedrijfskosten zijn aan de branches toegerekend naar rato van de geboekte bruto premies eigen rekening. Voor meer dan 95% hebben de bruto premies betrekking op verzekeringen van in Nederland gelegen objecten of risicoverzekeringen van Nederlandse ingezetenen.

Verdeling naar regio's

Dekkingen hebben uitsluitend betrekking op de Nederlandse markt.

Ontwikkeling verzekeringstechnische resultaten

De bruto schadelast is ten opzichte van voorgaand boekjaar sterk toegenomen waardoor de bruto schaderatio verslechterde van 49% naar 71%. Dit is vooral veroorzaakt door de schadelast van twee voorjaarstormen in januari 2018 en een hoge frequentie van vorstschades in maart. Medio 2018 is Zevenwouden getroffen door twee relatief grote branden. In 2018 zijn 33 (2017: 30) grote schades (groter dan € 25 duizend) gemeld bij Zevenwouden.

Voor een nadere toelichting op deze resultaten en de daarbij toegepaste waarderingsgrondslagen verwijzen we u naar de jaarrekening over 2018.

3.3 Resultaten uit beleggingsactiviteiten

De resultaten uit beleggingsactiviteiten zijn als volgt samengesteld:

Beleggingsopbrengst 2018

(x € 1.000)

	Huur	Rente	Waarde mutaties	Totaal
1. Obligaties	-	91	-128	-37
2. Aandelenfondsen	-	8	-53	-45
3. Hypotheken	-	6	-	6
4. Leningen	-	40	-	40
5. Vastgoed	74	-	-190	-116
6. Opbrengst deelnemingen	-	-	-152	-152
Totaal Opbrengsten	74	145	-523	-304
Kosten vermogensbeheer				-33
Subtotaal				-337
Van niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen				-201
Resultaat beleggingen				-538

Beleggingsopbrengst 2017
 (x € 1.000)

	Huur	Rente	Waarde mutaties	Totaal
1. Obligatie fonds	-	-	-65	-65
2. Obligaties	-	16	6	22
3. Aandelenfonds	-	-	362	362
4. Hypotheken	-	7	-	7
5. Leningen	-	48	-	48
6. Vastgoed	116	-	-	116
7. Opbrengst deelnemingen	-	-	-863	-863
Totaal Opbrengsten	116	71	-560	-373
Kosten vermogensbeheer				-15
Subtotaal				-388
Van niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen				-384
Resultaat beleggingen				-772

Ontwikkeling beleggingsresultaten

De portefeuille van Zevenwouden bezit in totaal 36% aan staats- en staatsgerelateerde obligaties, met een gemiddelde looptijd gelijk aan die van een vijfjarige Nederlandse staatslening. Deze posities hebben hun werk gedaan en als een kussen gewerkt in de portefeuille. In totaal resulteerde dat in een negatief resultaat van -0,37% van de obligatieportefeuille van Zevenwouden. De aandelenportefeuille van Zevenwouden daalde met 11,25% in 2018, de benchmark daalde met 12,10%. De spreiding over verschillende sectoren heeft relatief gezien haar vruchten afgeworpen. Vooral de vastgoedaandelen en wereldaandelen (zonder valutarisico) deden het relatief beter met dalingen van 5% en 7%. De totale portefeuille van Zevenwouden is in 2018 met 2,28% gedaald.

De vastgoedwaardering is door een onafhankelijke en beëdigd taxateur vastgesteld. Als uitkomst van de taxatie is het onroerend goed afgewaardeerd met € 190 duizend.

Het negatief financieel resultaat van deelnemingen heeft een negatieve invloed op de beleggingsopbrengsten. Dit betreft vooral het aandeel van Noorderlinge B.V., een 100 % dochter van Zevenwouden. Vanwege omzetgroei en de genomen maatregelen bij Noorderlinge B.V. blijkt uit de meerjaren begroting dat Noorderlinge B.V. in de toekomst een positief financieel resultaat zal behalen.

Van niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen

Een deel van de opbrengst uit beleggingen in de niet-technische rekening wordt toegerekend aan de technische rekening. Deze wordt berekend op basis van het deel van het eigen vermogen dat binnen Zevenwouden als minimale solvabiliteit is bepaald.

3.4 Gebeurtenis na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

3.5 Overige informatie

De overige informatie bevat een toelichting over de activiteiten en de resultaten die niet in de eerdere hoofdstukken zijn opgenomen. Naar inschatting zijn de belangrijke materiële zaken evenwel hiervoor opgenomen en is verder ten aanzien hiervan niets te melden.

4. Governance bij Zevenwouden

4.1 Hoofdpijnen van de opzet

4.1.1 Bestuurlijke structuur

Zevenwouden kent drie statutaire organen: de Algemene Raad van Afgevaardigden, de RvC en de Directie.

Algemene Raad van Afgevaardigden

Het hoogste besluitvormende orgaan binnen Zevenwouden is de Algemene Raad van Afgevaardigden. Aan de Algemene Raad van Afgevaardigden komen een aantal belangrijke bevoegdheden toe zoals het benoemen, schorsen of ontslaan van bestuurders en RvC, het vaststellen van de jaarrekening, wijzigen van de statuten en het verlenen van decharge aan de bestuurders en RvC. De Directie en de RvC verschaffen de Algemene Raad van Afgevaardigden alle relevante informatie die zij nodig heeft voor de uitoefening van haar bevoegdheden.

Raad van Commissarissen

RvC telt minimaal drie tot maximaal vijf leden en bestaat ultimo 2018 uit 3 leden. Zevenwouden acht drie leden passend bij de omvang van de organisatie. De RvC houdt toezicht op de Directie van Zevenwouden en staat deze bij met raad. Minimaal één lid van de RvC dient financieel expert te zijn, hetgeen inhoudt dat hij/zij relevante kennis en ervaring heeft op financieel & accounting gebied. Minimaal één lid van de RvC dient een managementfunctie bij een verzekeraar te hebben bekleed. De RvC dient onafhankelijk te zijn. Om de onafhankelijkheid te borgen, is een rooster van aftreden vastgesteld waarbij een maximale zittingstermijn van vier jaar wordt aangehouden. In de samenstelling van de RvC wordt een evenwichtige zetelverdeling tussen mannen en vrouwen nagestreefd.

De RvC ziet toe op en bespreekt met de Directie de algemene (operationele) gang van zaken, de ondernemingsstrategie, marktontwikkelingen en de opzet en kwaliteit van de interne beheersing.

De RvC dient goedkeuring te verlenen aan de begroting, de jaarrekening, meerjarenraming en andere belangrijke besluiten van de Directie. Tevens vervult zij de werkgeversrol ten opzichte van de Directie. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RvC zijn in de statuten vastgelegd en in het Reglement van de RvC uitgewerkt. Ook heeft de RvC een Auditcommissie uit haar midden benoemd. De Auditcommissie heeft een reglement opgesteld, waarin taken en bevoegdheden alsmede de samenstelling van de Auditcommissie zijn beschreven. Tevens heeft de RvC een Remuneratiecommissie uit haar midden benoemd.

Naast toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen houdt de commissie zich ook bezig met de ORSA, Risk Appetite, de rol en het functioneren van de Internal Auditfunctie en de financiële rapportages.

Directie

De Directie is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het algemene beleid van Zevenwouden. Daarbij staat voorop de actualisatie, bewaking en uiteraard de realisatie van de onderkende bedrijfsdoelstellingen. De Directie beheert het vermogen en besluit over belangrijke investeringen.

De Directie bestaat uit twee personen welke bij de aanstelling zijn getoetst op betrouwbaarheid en deskundigheid. De Directie opereert als een collegiaal bestuur waarbij complementariteit, collegialiteit en diversiteit in expertise voorwaardelijk is. Beide Directieleden hebben voldoende ervaring in de financiële dienstverlening en in een coöperatieve bedrijfsomgeving.

De Directie(voorzitter) stelt jaarlijks een programma van permanente educatie vast, waarbij onder meer geborgd is dat voldaan wordt aan de permanente educatie eisen. Via het volgen van studie en het bijwonen van seminars worden relevante ontwikkelingen in de financiële sector bijgehouden.

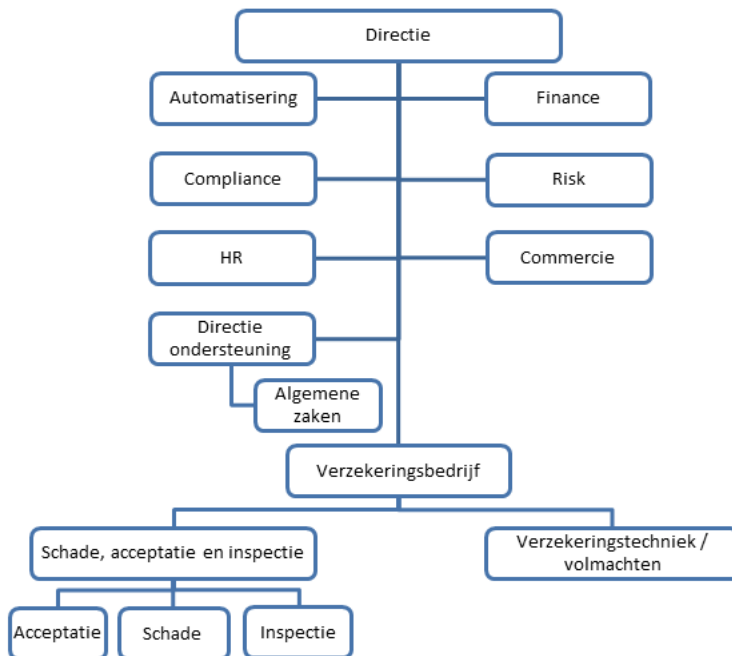
4.1.2 Juridische structuur

De juridische structuur van Zevenwouden kan als volgt worden weergegeven:

Statutaire naam	Statutaire vestiging	Aandeel	
Zevenwouden U.A.	Heerenveen		
Leon Holding B.V.	Leeuwarden	100%	dochter Zevenwouden U.A.
HJG Adviesgroep B.V.	Bolsward	100%	dochter Leon Holding B.V.
HJG Verzekeringen B.V.	Bolsward	100%	dochter HJG Adviesgroep B.V.
Noorderlinge B.V.	Leeuwarden	100%	dochter HJG Adviesgroep B.V.

4.1.3 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur hebben we in onderstaand organogram weergegeven:

Zevenwouden en haar groepsmaatschappijen hadden gedurende het boekjaar gemiddeld, berekend op fulltime-basis, 32 werknemers in dienst (2017: 28).

4.1.4 Beleidslijnen

In het kader van beheerste en integere bedrijfsvoering heeft Zevenwouden op een aantal thema's haar beleidslijnen nader uitgewerkt. Dit betreft onder meer de volgende onderwerpen:

<i>Kapitaalbeleid</i>	<i>In het kapitaalbeleid is vastgelegd op welke wijze Zevenwouden met haar kapitaal omgaat in termen van interne normsolvabiliteit, en aan te houden kapitaal in relatie tot de risico's.</i>
<i>Bedrijfsvoeringsbeleid</i>	<i>In het bedrijfsvoeringsbeleid wordt weergegeven op welke wijze Zevenwouden voorziet in een beheerste en integere bedrijfsvoering</i>
<i>ORSA-beleid/ Risicomanagement beleid</i>	<i>Het beleid ten aanzien van risicomanagement is nader uitgewerkt en vastgelegd in de ORSA. Hierin zijn de verschillende stappen van het Risicomanagement beleid toegelicht, alsmede de risicohouding ten opzichte van de verschillende soorten risico's.</i>
<i>Beleggingsbeleid</i>	<i>In het beleggingsbeleid heeft Zevenwouden in detail haar visie, kernwaarden, allocatie, organisatie en beheersmaatregelen met betrekking tot het beleggingsproces beschreven.</i>
<i>Uitbestedingsbeleid</i>	<i>Het uitbestedingsbeleid bevat richtlijnen en criteria teneinde gevolgen van die risico's bij uitbesteding uit te sluiten of wel te minimaliseren.</i>
<i>Compliance Charter</i>	<i>Het Compliance Charter legt de definities, doelstellingen, reikwijdte en taken van de Compliance functie van Zevenwouden vast. Daarnaast is in dit beleidsdocument de positie van de Compliance functie in de organisatie beschreven en zijn de bevoegdheden van de Compliance functie vastgelegd.</i>
<i>Acceptatiebeleid</i>	<i>In het acceptatiebeleid heeft Zevenwouden de kaders en uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van de verzekeringstechnische risico's die we accepteren (zowel in termen van producten, doelgroepen en regio's als de acceptatiecriteria van verzekeren).</i>
<i>Reserveringsbeleid</i>	<i>In het reserveringsbeleid heeft Zevenwouden de kaders en uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van het berekenen en vaststellen van technische voorzieningen in relatie tot de verzekeringstechnische verplichtingen.</i>
<i>Herverzekerings- beleid</i>	<i>Het herverzekeringsbeleid geeft duidelijke kaders over de herverzekering van onze producten, de eventueel facultatief te dekken risico's, het vast te stellen eigen risico voor de verzekeraar en de samenstelling van het herverzekeringspanel in termen van spreiding en rating.</i>
<i>Beloningsbeleid</i>	<i>Het beloningsbeleid bevat de uitgangspunten waaronder Zevenwouden haar medewerkers beloont.</i>
<i>Datakwaliteitsbeleid</i>	<i>Het datakwaliteitsbeleid is gericht op het definiëren van de interne vereisten die gesteld worden aan de kwaliteit van de data die de grondslag vormt voor het berekenen van de technische voorzieningen, maar ook aan andere te gebruiken data.</i>
<i>Fraudebeleid</i>	<i>Het fraudebeleid bevat de uitgangspunten hoe Zevenwouden met (mogelijke) fraude omgaat.</i>

4.1.5 Beloningsbeleid

Zevenwouden voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met zijn strategie, risicobereidheid, doelstellingen en kernwaarden. Daarbij wordt rekening gehouden met de lange termijn belangen van de verzekeraar en het maatschappelijk draagvlak, daar:

- De RvC kent een Remuneratiecommissie hiervoor gelden onderstaande bepalingen:
 - het doen van een voorstel inzake de bezoldiging van de individuele bestuurders; en
 - indien de Remuneratiecommissie ten behoeve van haar taken gebruik maakt van de diensten van een remuneratieadviseur, vergewist zij zich ervan dat de desbetreffende adviseur geen advies verstrekt aan de bestuurders
- de beloning van Directie is gebaseerd op een extern beloningsonderzoek op basis van een benchmark;
- de RvC neemt het beloningsonderzoek als uitgangspunt in acht bij het vervullen van hun taak met betrekking tot het beloningsbeleid;
- Zevenwouden conformeert zich aan de CAO voor het Verzekeringsbedrijf;
- Zevenwouden kent geen systeem van omzetbonussen;
- Zevenwouden heeft geen winstdelingsregeling.

Zevenwouden kent geen materiële retentie-, exit- en welkomstpakketten.

Zevenwouden kent geen variabele beloning voor de Directie.

4.2 Deskundigheid en betrouwbaarheid

Voor alle beleidsbepalers, interne toezichthouders en ook de sleutelfunctionarissen geldt dat de integriteit boven alle twijfel moet zijn en dat deze beschikken over aantoonbare deskundigheid passend bij de functie. Zowel de dagelijkse beleidsbepalers als leden van het intern toezichthoudende orgaan van financiële ondernemingen dienen geschikt te zijn voor de uitoefening van hun functie. De Beleidsregel geschiktheid 2012 verduidelijkt wat de toezichthouders verstaan onder 'geschiktheid' en welke aspecten bij de toetsing van een beleidsbepaler in aanmerking worden genomen.

Zevenwouden heeft aan deze beleidsregel als volgt invulling gegeven:

Raad van commissarissen

Sinds de invoering van het commissarissenmodel, staat de deskundigheid van de te benoemen commissarissen centraal. Zevenwouden hanteert een deskundigheidsmatrix en een profielschets inzake omvang en samenstelling van de RvC. Deze zal worden toegepast bij de werving en herbenoeming van (toekomstige) commissarissen.

In de eis van permanente educatie ten behoeve van de RvC wordt voorzien door middel van het volgen van trainingen en of cursussen verzorgd door deskundigen. Een externe partij faciliteert opleidingen ten behoeve van de deskundigheids-eisen. Ieder lid van de RvC neemt deel aan het programma en voldoet daarmee aan de eisen van de permanente educatie.

Jaarlijks wordt het eigen functioneren van de RvC geëvalueerd en wordt eens in de drie jaar dit functioneren onder onafhankelijke begeleiding geëvalueerd. In 2017 heeft een evaluatie plaatsgevonden onder begeleiding van een externe onafhankelijke partij. In 2018 is het eigen functioneren geëvalueerd door middel van een self assessment.

Directie

De Directie bestaat uit twee personen welke bij de aanstelling zijn getoetst op betrouwbaarheid en deskundigheid. De Directie opereert als een collegiaal bestuur waarbij complementariteit, collegialiteit en diversiteit in expertise voorwaardelijk is. Beide Directieleden hebben voldoende ervaring in de financiële dienstverlening en in een coöperatieve bedrijfsomgeving.

De Directie bestaat uit twee personen welke bij de aanstelling positief zijn getoetst op aanwezigheid van gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het verzekeringswezen in het bijzonder. Beide Directieleden beschikken over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de verzekeraar te kunnen beoordelen en te bepalen en zijn in staat om zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te vormen over risico's die daarbij worden gelopen. Beide Directieleden zijn nauw verbonden met de doelgroepen van Zevenwouden.

De Directievoorzitter stelt jaarlijks een programma van permanente educatie vast, waarbij onder meer geborgd is dat voldaan wordt aan de permanente educatie eisen. Via het volgen van studie en het bijwonen van seminars worden relevante ontwikkelingen in de financiële sector bijgehouden. Relevante onderwerpen hier bij zijn:

- Actuele ontwikkelingen & essentialia in de financiële sector in het algemeen en de verzekeringssector in het bijzonder
- Corporate governance in de financiële sector en verzekeringssector
- Ontwikkelingen toezicht en financiële kaders (Solvency II, Wft en Basel)
- Management control, Risk management & Compliance
- Strategie, ethiek, cultuur, product approval en zorgplicht jegens de klant
- Financiële kaders (Solvency II en Wft) & Asset en Liability, Management (ALM)
- Integriteit, soft controls, values en financial behaviour
- Assurance & in control statement (in- en externe financial en operational audit)
- Strategisch vermogensbeheer, understanding financial markets & financial products
- Financial reporting, performance measurement en beloningsbeleid.

Beide Directieleden volgen het programma van permanente educatie. Evaluatie van het functioneren van de Directie vindt jaarlijks plaats door middel van een daartoe belegde vergadering van de Remuneratiecommissie die later aan de RvC verantwoording aflegt. Onderdeel van deze vergadering is de evaluatie van de permanente educatie en een beoordeling van het functioneren van de Directie als collectief en als individu.

De Directie oefent haar functie op een zorgvuldige, deskundige en integere manier uit met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, codes en reglementen. De Directie heeft ondersteunend hieraan de moreel-ethische verklaring ondertekend. Ook aan de 'Regeling eed of belofte' wordt voldaan.

Voor alle sleutelfuncties zijn charters opgesteld waarin duidelijke kaders worden gegeven over (onder meer) taak, functie, positie, verantwoordelijkheid en bevoegdheden.

Voor de interne sleutelfuncties wordt een betrouwbaarheidstoetsing verricht middels de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Voor sleutelfuncties worden beoogde kandidaten geïnterviewd, diploma's gecontroleerd en referenties geraadpleegd.

4.3 Risicomanagement systeem

4.3.1 Risicobereidheid

Als interne kapitaal-eis hanteert Zevenwouden een SKV-ratio van minimaal 125% omdat zij niet wil dat haar solvabiliteitspositie daalt naar een niveau lager dan 125%. Geen enkel reëel evenement mag de solvabiliteit met meer dan 30% schaden. Het doorlopen van de risicobeheercyclus, waarvan de Own Risk Solvency Assessment ('ORSA') deel uitmaakt, levert waardevolle nieuwe inzichten op. Deze inzichten kunnen worden gebruikt om de risicobereidheid en profiel bij te stellen. Door middel van de doorrekening van diverse stress-scenario's in de ORSA wordt de passendheid van deze interne solvabiliteit-eis getoetst. Uit deze doorrekeningen is gebleken dat deze eis passend is voor Zevenwouden waarbij voldoende veiligheidsmarge in acht wordt genomen ten opzichte van de wettelijke ondergrens van 100% van de SCR-ratio.

4.3.2 Risicostrategie en –beleid

Zevenwouden stuurt in haar kapitaal- en risicomanagementbeleid op basis van Solvency-II uitgangspunten. De solvabiliteitspositie meet Zevenwouden af aan de verhouding tussen de aanwezige en vereiste solvabiliteit (SCR). Zevenwouden houdt als minimum solvabiliteit 125% van de vereiste solvabiliteit aan.

Het is niet waarschijnlijk dat de aanwezige solvabiliteit acuut daalt onder de minimum solvabiliteit. Als de aanwezige solvabiliteit echter de minimum solvabiliteit nadert, zal Zevenwouden proactief maatregelen treffen om extra kapitaal te genereren of om de risico's te verminderen. Deze maatregelen staan (onder meer) beschreven in het kapitaalbeleid van Zevenwouden. Mogelijkheden om de aanwezige solvabiliteit te versterken zijn onder andere:

- Premieverhoging;
- Kostenbesparing;
- Herziening van de polisvoorwaarden.

Eind 2018 is het herverzekeringsprogramma 2019 van Zevenwouden aangepast naar een Quota Share Contract. De verzekeringstechnische risico's die Zevenwouden loopt in eigen tekening zijn vanaf 2019 hiermee aanzienlijk gedaald.

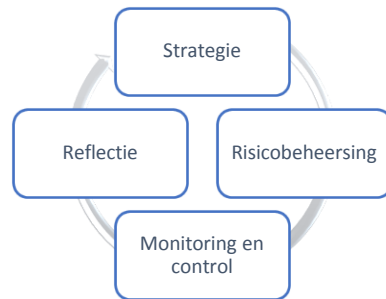
Onder het toekomstige regime van Solvency II kan de solvabiliteit ook positief worden beïnvloed door het kapitaalbeslag van bedrijfsrisico's te verminderen waardoor de vereiste solvabiliteit omlaag zal gaan.

Maatregelen om risico's te verminderen zijn:

- verlagen risicoprofiel beleggingen;
- meer herverzekeringsdekking inkopen (waaronder eigen behoud verlagen);
- afstoten van een product of (deel)markt.

Door de koppeling van strategie en risicomanagement acht Zevenwouden de kans klein dat de organisatie onder de wettelijke solvabiliteitsnorm komt.

Strategie en risicomanagement

Van strategie naar strategie een doorlopende cyclus

In haar strategie zet Zevenwouden in op focus en bestendige premiegroei om op lange termijn een zelfstandige positie in de markt te borgen. Zevenwouden kiest daarbij nadrukkelijk voor distributie via het intermediaire netwerk en gebruikt Noorderlinge verzekeraars daarbij als platform. Er wordt daarbij meer focus aangebracht op homogeniteit en schaalvergroting binnen de (risico)portefeuille. Hierdoor kan de volatiliteit van de schadelast (en het daarmee samenhangende verzekeringstechnische kapitaalsbeslag) worden beperkt.

Risicobeheer(sing) Zevenwouden

Zevenwouden heeft haar risicobeheersingssysteem dusdanig ingericht dat de Directie in staat wordt gesteld om op efficiënte en effectieve wijze bedreigingen, die het behalen van strategische doelstellingen in de weg staan, vroegtijdig te signaleren en vervolgens te beheersen.

Binnen het risicobeheersingssysteem van Zevenwouden is de Risk- en Compliance officer verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van het algehele risicobeleid. De Directie draagt daarbij altijd de eindverantwoordelijkheid. De Risk- en Compliance officer legt het risicobeleid ter goedkeuring voor aan de Directie. De RvC houdt toezicht op het gevoerde risicobeleid van Zevenwouden. Daartoe bespreekt de RvC het risicoprofiel van Zevenwouden en beoordeelt op strategisch niveau of kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag in algemene zin in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid.

Het risicobeheersingssysteem van Zevenwouden omvat onder meer het door Zevenwouden gevoerde risicobeleid, risicobereidheid en het beoordelen van de eigen risico's en de solvabiliteit van Zevenwouden.

Zevenwouden heeft een fraudebeleid vastgesteld, waarin maatregelen zijn geformuleerd ter voorkoming en beheersing van fraude. De fraudecoördinator en de fraudecontactpersonen geven invulling aan de beheersing van deze fraude risico's.

4.3.3 Opzet en organisatie van het systeem van risicomanagement

Risicolimitering en beheersingstechnieken

Algemeen ten aanzien van risicolimitering en beheersingstechnieken

De manier waarop Zevenwouden haar risico's integraal beheerst is veelal vervat in beleidstukken, interne richtlijnen, procesbeschrijvingen, protocollen en procedures, overeenkomsten en systeemrichting. Hieronder wordt per risicoklasse aangegeven welke vorm van risicobeheersing wordt toegepast.

Beheersing per risicoklasse

Verzekeringstechnische risico's

Acceptatiebeleid

De producten, criteria, limieten en voorwaarden die gelden voor het accepteren (of in dekking nemen) van verzekeringsrisico's zijn vastgelegd in het acceptatiebeleid. Binnen het acceptatiebeleid wordt ook beschreven hoe wordt omgegaan met cumulatie van risico's.

Schadereserveringsbeleid

De richtlijnen die gelden voor het vormen en beheren van (de toereikendheid van) technische reserves zijn vastgelegd in het schadereserveringsbeleid.

Herverzekeringsbeleid

In het herverzekeringsbeleid is vastgelegd welke richtlijnen er gelden voor het herverzekerende van verzekeringstechnische risico's. Het limiteren van catastroferisico maakt deel uit van het herverzekeringsbeleid en het herverzekeringsprogramma van Zevenwouden. Daarnaast worden ook de overige herverzekeringsprogramma's beschreven met het daarbij passende eigen behoud, limieten, omvang van de ingekochte dekking en kredietwaardigheid en spreiding binnen het herverzekeringspanel.

Financiële risico's

De financiële risico's die Zevenwouden loopt, hangen nauw samen met de beleggingen van Zevenwouden. Om deze financiële risico's te beheersen zijn in een beleggingsbeleid uitgangspunten en kaders vastgelegd voor de wijze waarop (en waarin) Zevenwouden belegt. Doelstelling van het beleggingsbeleid luidt als volgt: *"De toevertrouwde middelen zodanig beleggen dat aan de (toekomstige) verplichtingen kan worden voldaan."* Hierbij is het rendement van belang maar staat het in stand houden van de kapitaalspositie voorop. In het beleggingsbeleid wordt onder meer ingegaan op de beleggingscategorieën waarin Zevenwouden mag beleggen en welke eisen en limieten er aan elke beleggingscategorie worden gesteld. Zevenwouden kiest voor defensief vermogensbeheer waarbij zij niet actief handelt in financiële instrumenten en in beginsel haar beleggingen aanhoudt tot einde looptijd (indien van toepassing). Het vermogensbeheer besteedt Zevenwouden uit aan een professionele partij. Met de vermogensbeheerder zijn afspraken gemaakt in een vermogensbeheerovereenkomst. Daarin komt onder meer aan de orde welke diensten er worden afgenomen, welke kwaliteitseisen daarvoor gelden en welke vergoeding daarvoor wordt gevraagd. In de beheerovereenkomst staat ook beschreven welke rapportages worden afgegeven. Naast financiële risico's die samenhangen met beleggingen loopt Zevenwouden ook tegenpartijrisico over vorderingen op herverzekeraars, banken, het intermediair en eindklanten. Ter beheersing van het tegenpartijrisico jegens herverzekeraars en banken zijn richtlijnen in het herverzekeringsbeleid respectievelijk beleggingsbeleid opgenomen. Voor het tegenpartijrisico jegens het intermediair en eindklanten is een bewakingsproces van kracht dat uitgevoerd wordt door de debiteurenbeheerder.

Overige risico's

Onder overige risico's vallen operationele risico's. Uitbestedingsrisico, IT-risico, juridisch risico zijn risico's die onder de paraplu van operationele risico's worden geschaard. Operationele risico's worden beheerst door procesbeschrijvingen, procedures, geautomatiseerde controles op input in systemen, functiescheiding in systemen, beheerovereenkomsten en service level afspraken ten aanzien van uitbestede IT-diensten.

Het risicobeheerproces

De Risicomanagement functie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicobeheerproces. Het risicobeheerproces is integraal van opzet (alle niveaus, het volledige risico-universum) en dit proces is beschreven. Meting van risico's vindt plaats langs drie criteria:

- a. Kans van voordoen van het risico of de fout;
- b. De impact wanneer het risico of de fout zich voltrekt;
- c. De mate waarin interne processen worden verstoord of reputatieschade wordt opgelopen.

De risico's worden breed geïnventariseerd bij verschillende disciplines binnen de organisatie. Per criterium wordt een score gegeven langs een vooraf gedefinieerde schaal. Op basis van de scores wordt vervolgens ingeschaald wat het urgentieniveau voor het risico wordt in de periodieke risicobeheerrapportage.

Deze rapportages worden besproken in de Directievergadering en in de RvC vergadering waarbij de Risicomanagement functionaris aanwezig is.

4.3.4 Asset-liability Management

Binnen het beleggingsbeleid zijn restricties opgenomen ten aanzien van de toelaatbare positie die in een bepaalde beleggingscategorie mag worden ingenomen. Deze restricties zijn een verdeling van 85% vastrentende waarden en 15% zakelijke waarden. De maximale weging in zakelijke waarden is 20%. Het beleggingsbeleid voorziet erin dat niet zelfstandig belegd mag worden in afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Er worden geen nieuwe directe beleggingen gedaan in vastgoed. Naast de huidige verstrekte onderhandse lening worden er geen nieuwe onderhandse leningen meer verstrekt. Voorts wordt er een buy & hold strategie gevolgd. Maandelijks worden de resultaten uit de beleggingen intern gevolgd en gerapporteerd aan het management.

Opvallende waarde mutaties worden zoveel mogelijk verklaard. De Directie kan niet zelfstandig opereren zonder een positief advies van de Beleggingscommissie die vier keer per jaar vergadert.

4.3.5 ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)

In het kader van het risicobeheer vereist Solvency II dat elke verzekeraar haar eigen risico's en haar solvabiliteit beoordeelt. De verzekeraar dient haar algehele solvabiliteitsbehoefte vast te stellen aan de hand van die risico's waaraan Zevenwouden blootstaat dan wel in de toekomst zou kunnen blootstaan. De verzekeraar behoort vervolgens te waarborgen dat Zevenwouden over voldoende kapitaal beschikt om in haar algehele solvabiliteitsbehoefte te kunnen voorzien.

De ORSA van Zevenwouden biedt inzicht in de effectiviteit van het risicobeheer en de weerbaarheid van Zevenwouden tegen stress-scenario's die de solvabiliteitspositie kunnen bedreigen over een tijdshorizon van vijf toekomstige jaren. De ORSA maakt integraal deel uit van het risicobeheersingssysteem van Zevenwouden.

Het ORSA-proces wordt minimaal eenmaal per jaar doorlopen. De Risk- en Compliance officer heeft in nauw overleg met Directie en de RvC triggers gedefinieerd, waarna een gehele of gedeeltelijke ORSA dient te worden uitgevoerd.

Op basis van de uitgevoerde ORSA 2018 kan Zevenwouden concluderen dat haar solvabiliteitsratio in voldoende mate impactvolle stresssituaties kan opvangen met het beschikbare risicokapitaal. Daarnaast wil Zevenwouden benadrukken dat solvabiliteit voor Zevenwouden niet het enige kengetal is dat zij gebruikt om haar organisatie te beoordelen.

De ORSA 2018 is goedgekeurd door Directie en RvC en ingediend bij De Nederlandsche Bank.

Zevenwouden betreft de volgende functionarissen bij het ORSA proces:

- Directie (opdrachtgever en eindverantwoordelijke)
- RvC (intern toezichthouder, gedelegeerd aan de Auditcommissie)
- Risk- en Compliance officer (uitvoerder en voert de regie over het proces)
- Actuariële functie (o.a. berekeningen en scenario-analyse)

4.4 Interne controle omgeving

Grondslag en toepassing van controles:

Het interne controlesysteem binnen Zevenwouden wordt vormgegeven in aansluiting op, per operationeel onderdeel, het van toepassing zijnde (deel)beleid en daaraan verbonden procedures en werkinstructies. Een specifiek beleid bepaalt (onder andere) relevante criteria welke organisatie-breed geldend zijn. Daarnaast is er sprake van procedures en werkinstructies die specifiek voor operationele afdelingen gelden dan wel samenwerking tussen afdelingen realiseren.

Totstandkoming en toetsing van procedures en controles:

Zowel binnen operationele afdelingen als (organisatie-brede) beleidsnotities geldt dat procedures invulling geven aan de toepassing van het (deel)beleid of de operationele onderdelen en (daarnaast) werkinstructies afgestemd zijn ten behoeve van de uitvoerende toepassing. Zowel procedures als werkinstructies zijn geen statische documenten. Werkinstructies worden afdelings- of organisatiegericht aangepast aan werkbaarheid waarbij bepalingen in beleid en/of procedures dienen te zijn en blijven gewaarborgd. Procedures en beleidsnotities worden periodiek beoordeeld op actualiteit en toepasbaarheid en bijgesteld waar nodig. Een bijstelling vindt plaats na accordering door toegewezen bevoegde(n).

Relevant is de totstandkoming van genoemd beleid, procedures en werkinstructies binnen de gekaderde bevoegdheden. Dit geschiedt op de volgende wijze:

	<u>Vormgeving</u>	<u>Toetsing</u>	<u>Accordering</u>	<u>Evaluatie</u>	<u>Bijstelling</u>	<u>Accordering</u>
Beleid	Manager	Compliance	Directie	Manager/Compliance	Manager	Directie
Procedure	Manager	Compliance	Directie	Manager/Compliance	Manager	Directie
Werk-instructie	Afdeling	Afdeling/Manager	Manager	Afdeling/Manager	Afdeling	Manager

Onderscheid in uitvoering controles:

Interne controle vindt op verschillende niveaus binnen de operationele kernprocessen plaats. Namelijk, op operationeel niveau alvorens een handeling wordt geëffectueerd en achteraf middels controles. Laatstgenoemde vorm van controle is veelal een periodieke vaste controle, zoals bijvoorbeeld financiële (boekhoudkundige) controle, controle van bestanden van schadereserveringen en steekproefcontroles met een brede kwaliteitsmeting.

Overige vormen van controle:

Naast interne controle vinden binnen de organisatie ook verschillende vormen van audit plaats die een mitigerende werking hebben op operationele risico's en daardoor een versterking zijn naast de interne controleactiviteiten.

Three lines of defense

In beginsel zijn alle lijnfuncties binnen Zevenwouden primair zelf verantwoordelijk voor de beheersing van de risico's die samenhangen met hun werkterrein. Deze lijnfuncties of (leidinggevenden van) lijnafdelingen vormen derhalve de eerste lijn van risicobeheersing (first line of defense). De lijnorganisatie van Zevenwouden bestaat uit de afdelingen acceptatie, commercie, eerstelijns actuariaat(=uitbested), HR, schadebehandeling, informatisering en Directie.

De tweede lijn van risicobeheersing (second line of defense) wordt gevormd door veelal de staforganisatie van Zevenwouden. In de tweede lijn bevinden zich de functies Volmachtbeheer, Compliance, Risicomanagement en het tweedelijns actuariaat (= uitbesteed). De tweedelijnsfuncties controleren de (prestaties van de) lijnorganisatie en brengen daarvan verslag uit aan het lijnmanagement, de Directie en toezichthouders.

Daar waar de eerstelijnsactiviteiten zijn uitbesteed aan derden wordt vanuit de tweede lijn toezicht gehouden op de naleving van de gemaakte contractafspraken en service level afspraken. Concrete voorbeelden daarvan zijn het toetsen op de naleving op volmacht afspraken met externe verstrekte volmachten door de volmachtbeheerder en de naleving van intern beleid door de Compliance officer.

In de derde lijn bevindt zich de Internal Auditfunctie (=uitbesteed) die beoordeelt of zowel de eerste lijn als de tweede lijn in beleid en processen in opzet adequaat heeft ingericht, of deze opzet daadwerkelijk bestaat en tenslotte of deze ook effectief werkt. Tot de derde lijn kan ook de interne toezichthouder worden gerekend.

Tot slot beoordeelt ook de externe accountant jaarlijks of het systeem van interne controle van voldoende niveau is ten behoeve van de jaarrekeningcontrole die hij uitvoert. Hij rapporteert hierover in zijn accountantsverslag.

De verslagen van de sleutelfunctionarissen en de externe accountant worden beschikbaar gesteld aan Directie en de leden van de RvC. Daarnaast worden ze in diverse gremia met de betreffende sleutelfunctionarissen besproken.

4.4.1 Compliance functie

Zevenwouden heeft haar Compliance functie zodanig ingericht dat deze effectief kan opereren. Hiervoor zijn in het Compliance Charter de definities, doelstellingen, reikwijdte en taken van de Compliance functie van Zevenwouden vastgelegd en is voor 2018 een Compliance jaarplan opgesteld.

Doelstellingen Compliance

De Compliance functie heeft onder andere de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen en waarborgen van de integere bedrijfsvoering en reputatie van Zevenwouden;
- Beheersing van de compliance risico's door het monitoren van de naleving van wet- en regelgeving, het bewaken van de integriteit en de naleving van intern beleid;
- Bevorderen en waarborgen van op zorgvuldige en juiste wijze informeren en behandelen van tussenpersonen en eindklanten voor wat betreft de product- en dienstverlening van Zevenwouden;
- Beleidsbeheer.

De SIRA is een belangrijk element in de planning en uitvoering van de Compliance functie en voorts organiseert de Compliance functie periodieke workshops om met het personeel wet- en regelgeving ('awareness bevorderen'), alsmede actualiteiten te bespreken.

Organisatorische inbedding

Het is van belang dat er voldoende afstemming bestaat tussen de bij compliance betrokken functionarissen en afdelingen, aangezien de uitvoering van het compliance plan een taak is van de gehele organisatie.

Directie

De Directie van Zevenwouden is eindverantwoordelijk voor het compliant zijn van Zevenwouden. De Directie legt hierover verantwoording af aan de RvC. Daarnaast dient de Directie te waarborgen dat de Compliance functie een onafhankelijke rol kan vervullen.

De Directie van Zevenwouden is o.a. eindverantwoordelijk voor:

- het uitoefenen van toezicht op de naleving van de gedragscode door alle personeelsleden;
- het vaststellen en uitvoeren van het compliance beleid;
- het onderhouden van contacten met de externe toezichthouder(s);
- uitdragen van compliance bewustzijn naar personeelsleden en het belang van een goede naleving van de gedragscode continu te benadrukken (Tone-at-the-top).

De Directie zet ieder Directieoverleg het onderwerp compliance op de agenda van het Directieoverleg en de vergadering van de RvC. Tijdens de bespreking van het onderwerp compliance is de Compliance functie aanwezig. Mochten compliance gerelateerde afwegingen gemaakt worden en/of besluiten genomen worden, dan wordt hier melding van gemaakt in de notulen van deze overleggen.

Lijnmanagement (eerste lijn)

Het lijnmanagement is tevens verantwoordelijk voor compliance. Dit betreft het compliant zijn aan wet- en regelgeving, het instellen van maatregelen die compliance waarborgen en de controle op de effectiviteit van maatregelen.

Het lijnmanagement van Zevenwouden dient volledige medewerking te verlenen aan de werkzaamheden van de Compliance functie.

Het lijnmanagement dient de Compliance functie tijdig te informeren over aanpassingen in beleid, procedures of systemen, de introductie van nieuwe producten en de daarmee samenhangende compliance. De analyse van compliance aspecten en overige voor een beoordeling noodzakelijke informatie dient tijdig beschikbaar te worden gesteld.

Het lijnmanagement zal het advies van de Compliance functie vragen indien, er naar haar inzicht integriteitaspecten een rol spelen of sprake is van reputatierisico's bij:

- besluiten over het verrichten van activiteiten of transacties;
- het aangaan van samenwerkingsverbanden;
- het offreren of de verkoop van producten;
- de acceptatie van verzekeringen of claims.

Compliance functie (tweede lijn)

De Compliance functie beoordeelt of aan de interne en externe vereisten op het gebied van intern beleid en externe wet- en regelgeving wordt voldaan. De Compliance functie rapporteert over haar bevindingen aan het verantwoordelijke lijnmanagement, de Directie en de RvC. Verder wordt het Risicomanagement functie geïnformeerd.

Risicomanagement functie (tweede lijn)

De Risicomanagement functie beoordeelt het risico dat voortvloeit uit incidenten. Bij incidenten die te maken hebben met Compliance of integriteit haakt de Risicomanagement functie altijd de Compliance functie aan.

Actuariële functie (tweede lijn)

De Actuariële functie verstrekt aan onder andere de Compliance functie het actuarieel rapport over de voorzieningen en datakwaliteit, herverzekeringsbeleid, prijsbeleid, SCR review en ORSA review.

Internal Auditfunctie (derde lijn)

Internal Auditfunctie beoordeelt, afhankelijk van de scope van het onderzoek, of de interne beheersmaatregelen in opzet, bestaan en in werking effectief zijn. Daarbij kijkt Internal Audit ook naar het naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast vindt een periodieke evaluatie plaats van het compliance charter en de realisatie van het compliance plan. Internal Audit rapporteert haar

bevindingen aan het verantwoordelijke lijnmanagement, de Directie en de RvC. De Compliance functie wordt geïnformeerd.

Raad van Commissarissen

De Auditcommissie als onderdeel van de RvC heeft vanuit haar toezichtfunctie de taak toezicht te houden op de naleving van relevante wet- en regelgeving en op werking van gedragscodes.

Externe accountant

De externe accountant controleert tijdens de interim controle de kwaliteit en de toereikendheid van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Rapportages

De Compliance functie rapporteert per kwartaal aan de Directie en de RvC. De kwartaal rapportage bestaat onder andere uit de volgende punten:

- in hoeverre het compliance programma uitgevoerd en geïmplementeerd is;
- uitkomsten monitoringsactiviteiten betreffende interne controleprocessen;
- gesignaleerde nieuwe wet- en regelgeving en/of aanvullingen daarop en welke gevolg hebben voor de inrichting van de organisatie;
- het overzicht van rapportages aan de toezichthouder inclusief tijdigheid;
- de rapportage van de toezichthouder met analyses en aanbevelingen;
- indien er zich compliance gerelateerde incidenten voorgedaan hebben hiervan de aard en de voortgang rapporteren.

De Compliance functie rapporteert direct aan de Directie en de RvC indien er zich ernstige incidenten hebben voorgedaan, welke een aantasting zijn van de reputatie van Zevenwouden. Hierbij wordt gedacht aan gebeurtenissen die een ernstig gevaar vormen voor een integere bedrijfsvoering, het schenden van wet- en regelgeving, schenden van interne regels, schendingen betreffende integriteitkwesies en overige voorvallen welke van dusdanige vorm zijn om daar door de Compliance functie melding van te maken.

4.4.2 Risicomanagement functie

Zevenwouden heeft haar Risicomanagement functie zodanig ingericht dat deze effectief kan opereren. Hiervoor zijn in het Risicomanagement Charter de definities, doelstellingen, reikwijdte en taken van de Risicomanagement functie van Zevenwouden vastgelegd en is voor 2018 een Risicomanagement jaarplan opgesteld.

Doelstellingen Risicomanagement

De Risicomanagement functie heeft onder andere de volgende doelstellingen:

- Adviseert de Directie bij het formuleren van het risicobeleid, de risicostrategie, -houding en toleranties en stelt een jaarlijks Risicomanagement plan op.
- Coördineert alle Risicomanagement zaken binnen de organisatie. Draagt bij aan het implementeren van het beleid en het bevorderen en vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie op het gebied van Risicomanagement in de organisatie. Biedt hiertoe coaching, advies en fungeert als vraagbaak.
- Onderzoekt en analyseert bestaande en toekomstige risico's en voert op systematische wijze een onafhankelijk Risicomanagement uit dat is gericht op het identificeren, wegen en evalueren van risico's waaraan de organisatie is of kan worden blootgesteld.
- Ondersteunt bij de totstandkoming van het Risicomanagement beleid, het vormen en formuleren van adequate kaders, normen en verantwoordelijkheden ten aanzien van Risicomanagement monitoring en het beleggen hiervan.
- Is betrokken bij het opstellen van de jaarplannen en bekijkt of de jaarplannen bijdragen aan het realiseren van de strategie en of deze in lijn zijn met de Risicomanagement strategie.

- Stelt waar nodig adequate aanvullende maatregelen voor om risico's verder te beperken en doet voorstellen voor verbeteringen van interne beheersingsmaatregelen.
- Evalueert de opzet en werking van het Risicomanagementbeleid en –proces en doet voorstellen tot herijking van het beleid naar aanleiding van deze evaluatie.

Organisatorische inbedding

Het is van belang dat er voldoende afstemming bestaat tussen de bij Risicomanagement betrokken functionarissen en afdelingen aangezien de uitvoering van het Risicomanagement jaarplan een taak is van de gehele organisatie.

Directie

De Directie van Zevenwouden is eindverantwoordelijk voor de risico beheersing van Zevenwouden. De Directie legt hierover verantwoording af aan de RvC. Daarnaast dient de Directie te waarborgen dat de Risicomanagement functie een onafhankelijke rol kan vervullen.

De Directie zet ieder directieoverleg het onderwerp risicomanagement op de agenda van het Directieoverleg en de vergadering van de RvC. Tijdens de bespreking van het onderwerp risicomanagement is de Risicomanagement functie aanwezig te zijn. Mochten risicomanagement gerelateerde afwegingen gemaakt worden en/of besluiten genomen worden, dan wordt hier melding van gemaakt in de notulen van deze overleggen.

Rapportages

De Risicomanagement functie rapporteert per kwartaal aan de Directie en de Audit Commissie. De kwartaal rapportage bestaat onder andere uit de volgende punten:

- Actueel risicoprofiel;
- Voortgang actieregister.

De Risicomanagement functie rapporteert direct aan de Directie en de Audit Commissie indien er zich ernstige incidenten hebben voorgedaan, welke een aantasting zijn van de continuïteit van Zevenwouden. Hierbij wordt gedacht aan gebeurtenissen die een ernstig gevaar vormen voor het vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en overige voorvallen welke van dusdanige vorm zijn om daar door de Risicomanagement functie melding van te maken.

4.4.3 Internal Auditfunctie

Binnen Zevenwouden is de Internal Auditfunctie ('IAF') uitbesteed aan BDO Advisory B.V. De Internal Auditfunctie is een uitbestede dienst voor Zevenwouden. Hiervoor is een uitbestedingsovereenkomst opgesteld en zijn afspraken gemaakt met BDO. Zevenwouden heeft haar interne audit beleid vertaald naar haar Internal audit charter. In dit charter zijn de doelstellingen, verantwoordelijkheden, scope, positionering, onafhankelijkheid, bevoegdheden en escalatiemogelijkheden, rapportagestructuur en -vereisten beschreven. Het Audit charter wordt periodiek geactualiseerd en goedgekeurd.

De IAF is onafhankelijk gepositioneerd, direct onder de Directievoorzitter. De IAF rapporteert aan de Directievoorzitter en heeft een rapportagelijnen naar de voorzitter van de Audit Commissie ('AC'). De audit manager woont minstens eens per jaar de vergaderingen van de AC bij.

De personen die de IAF uitoefenen verrichten geen werkzaamheden ten aanzien van overige sleutelfuncties.

Jaarlijks wordt in de vergadering van de AC het jaarplan en het budget voor de IAF vastgesteld. Daarbij worden risico gewogen keuzes gemaakt ten aanzien van de audit objecten. De auditbevindingen in de audit rapportages worden besproken en de IAF stelt samen met het management de opvolging van de auditbevindingen vast. Hierover wordt ieder kwartaal gerapporteerd aan de AC.

4.4.4 Actuariële functie

De Actuariële functie is een uitbestede dienst voor Zevenwouden. Hiervoor is een uitbestedingsovereenkomst opgesteld en zijn afspraken gemaakt met Arcturus. Voor de uitvoering van de Actuariële functie is een charter opgesteld met hierin onder andere de doelen van de Actuariële functie, inrichting van de functie, werkwijze en samenwerking met de organisatie. In 2017 heeft de Actuariële functie voor Zevenwouden geen andere rollen verricht buiten deze functie. De Actuariële functie rapporteert aan de Financieel Directeur.

De Actuariële functie stelt een jaarplan op en stemt de planning af met Zevenwouden. In het jaarplan zijn activiteiten opgenomen die gerelateerd zijn aan de terreinen waar de Actuariële functie directe verantwoordelijkheid heeft: het oordeel over de technische voorzieningen, het premie- en acceptatiebeleid en de herverzekeringsregeling. Daarnaast had de Actuariële functie in 2017 een rol in de implementatie van het risicomanagementsysteem door een bijdrage te leveren aan de ORSA, review van de SCR-berekeningen en passendheidsanalyse van het Standaard Model.

4.5 Uitbesteding

Zevenwouden heeft (delen van) bedrijfsprocessen dan wel activiteiten uitbesteed aan andere partijen. Hieraan is een aantal risico's verbonden. Onderhavig beleid bevat richtlijnen en criteria teneinde gevolgen van die risico's bij uitbesteding uit te sluiten of wel te minimaliseren.

Het uitbestedingsbeleid van Zevenwouden is onderverdeeld in twee niveaus, namelijk Intern (gericht) en Extern (gericht). Onder het niveau Intern valt uitbesteding op facilitair gebied, zoals bijvoorbeeld postservice en schoonmaakdiensten. Ook uitbesteding in relatie tot personeel behoort tot het niveau Intern. Richtlijn voor de kwalificatie Intern betreft alle activiteiten die niet in directe relatie staan tot de dienstverlening van Zevenwouden aan klanten. Denk daarbij aan verzekeringnemers, verzekerden, tegenpartijen en intermediairs.

Het Externe niveau bevat juist alle onderdelen die direct of indirect in relatie staan tot de uitvoering van dienstverlening van Zevenwouden, zoals bijvoorbeeld expertises en consultancy. Extern is van toepassing indien er een directe of indirecte verbinding is met kritische processen binnen Zevenwouden.

Aan iedere uitbesteding ligt een analyse ten grondslag en dient inhoudelijk passend te zijn bij het van kracht zijnde (deel) beleid van betreffend bedrijfsproces binnen Zevenwouden. De uitvoerende partij die de uit te besteden activiteit gaat uitvoeren, dient aan een aantal eisen te voldoen. Teneinde de continuïteit van het uitbestedingsproces te waarborgen, dient een gedegen overeenkomst te worden gerealiseerd met de uitvoerder.

Zevenwouden controleert periodiek op de wijze van uitvoering van de uitbestede activiteiten of processen en de overeenstemming met de gemaakte afspraken.

4.6 Overige belangrijke informatie

In het bovenstaande zijn alle belangrijke aspecten van het governancestelsel toegelicht.

5. Risicoprofiel

5.1 Verzekeringstechnische risico's

Algemeen

Het sluiten van schadeverzekeringen is de kernactiviteit van Zevenwouden, waarbij Zevenwouden zich specialiseert in brandverzekeringen. Een afgesloten verzekering die past binnen de door Zevenwouden gehanteerde acceptatienormen zou geen onaanvaardbaar risico kunnen opleveren. Toch kunnen verzekeringstechnische risico's zich anders ontwikkelen dan verwacht. Onverwachte gebeurtenissen of omstandigheden kunnen leiden tot geleidelijke erosie van de verdien capaciteit. De verzekeringstechnische risico's die Zevenwouden loopt zijn inherent aan het uitoefenen van het verzekeringsbedrijf. Deze risico's kunnen zich manifesteren in de vorm van catastrofe-, premie- en reserverisico's.

Catastroferisico's

Betreft de concentratie van verzekeringstechnische risico's in een bepaald geografisch gebied die als gevolg van één gebeurtenis gelijktijdig schade kunnen oplopen. De belangrijkste gebeurtenissen die onder de dekking vallen zijn schaden als gevolg van stormen, hagelbuien of andere van buiten komende onheilen. Schade ten gevolge van terrorisme is herverzekerd via de pool van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij Terrorismeschaden.

Premie- of lopend jaarrisico

Het premie- of lopend jaarrisico betreft met name het risico dat de schadefrequentie en/of de grootte van de schade per geval nadelig afwijkt van de verwachting. Deze catastrofe- en premierisico's worden beheerst doordat:

- Zevenwouden een acceptatiebeleid voert en acceptatienormen hanteert alvorens een schadeverzekering wordt afgegeven. De acceptatieregels zijn in een periode van vele jaren ontwikkeld en verfijnd.
- Onroerende goederen met een verhoogd risicoprofiel als onderdeel van het acceptatieproces worden geïnspecteerd door ervaren inspecteurs.
- Zevenwouden verzekerde risico's heeft herverzekerd voor zover zij de risicobereidheid (eigen behoud) te boven gaan.
- Zevenwouden een prudent herverzekeringsbeleid toepast dat is afgestemd op de risicobereidheid en financiële draagkracht van Zevenwouden.
- Zevenwouden gebruik maakt van een professionele herverzekeringsmakelaar die zorg draagt voor een optimale plaatsing van het herverzekeringsprogramma op basis van gemodelleerde schadestatistieken.

Reserverisico

Het reserverisico is het risico dat Zevenwouden niet voldoende schadevoorzieningen heeft gevormd ter dekking van (verwachte) schaden. Zevenwouden beheerst dit risico doordat:

- Zevenwouden een prudent schadereserveringsbeleid volgt waarbij op dossierniveau door ervaren schadebehandelaren een voorziening wordt bepaald;
- Zevenwouden een aanvullende voorziening vormt voor schaden die nog niet (volledig) zijn gemeld maar zich reeds hebben voorgedaan.
- Zevenwouden haar uitloopresultaten periodiek beoordeelt en op basis daarvan op dossierniveau haar reserves bijstelt indien daar aanleiding toe is.
- Zevenwouden haar schaden heeft herverzekerd die het eigen behoud te boven gaan.

5.2 Strategisch risico

Dit is het risico dat Zevenwouden een strategie voert die niet voldoende aansluit op klantbehoeften of ontwikkelingen in de markt waarin de organisatie opereert. Het strategische risico omvat ook het risico van een niet-tijdige implementatie van de bedrijfsstrategie.

5.3 Omgevings- en reputatierisico

Wijzigingen in relevante wet- en regelgeving worden op de voet gevolgd door de Risk- en Compliance officer binnen Zevenwouden, waardoor Zevenwouden tijdig kan inspelen op wijzigingen binnen het wettelijke kader.

De concurrentie in de schadeverzekeringssector is al jaren hevig. Door een zorgvuldige totstandkoming van de strategie die nauw aansluit bij de marktbehoefte is Zevenwouden concurrerend binnen dit marktsegment. Zevenwouden focust op homogeniteit binnen de risicoportefeuille, volgt schadetrends, inspecteert aangeboden risico's en investeert in efficiency voor proces- en productvoering. Hierdoor kan Zevenwouden de concurrentie het hoofd bieden. Reputatierisico's worden beheerst door zorgvuldige procesvoering en adequate informatieverstrekking. Daarnaast wordt (nieuw) personeel gescreend op integriteit en antecedenten (zie ook integriteitsrisico).

5.4 Prijsrisico

Er bestaan drie vormen van prijsrisico's: valutarisico, renterisico en marktrisico. Deze begrippen worden hierna verder toegelicht.

Valutarisico

Het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen.

Renterisico

Het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van de rente.

Marktrisico

Het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van marktprijzen, veroorzaakt door factoren die uitsluitend gelden voor het individuele instrument of de emittent ervan, of door factoren die alle instrumenten die verhandeld worden in de markt beïnvloeden.

Algemene beheersing prijsrisico

In algemene zin wordt het prijsrisico beheerst door een prudent beleggingsbeleid te voeren. Binnen het beleggingsbeleid zijn restricties opgenomen ten aanzien van de toelaatbare positie die in een bepaalde beleggingscategorie mag worden ingenomen. Deze restricties zijn een verdeling van 85% vastrentende waarden en 15% zakelijke waarden. De maximale weging in zakelijke waarden is 20%. Het beheer van beleggingen is uitbesteed aan vermogensbeheerder Oolders, Heijning & Voogelaar (OHV) te Amsterdam. Het beleggingsbeleid voorziet erin dat afgeleide financiële instrumenten (derivaten) niet voor speculatie doeleinden mogen worden ingezet. Er worden geen nieuwe directe beleggingen in vastgoed gedaan en geen nieuwe onderhandse leningen meer verstrekt. Voorts wordt er een buy & hold strategie gevolgd. Maandelijks worden de resultaten uit de beleggingen intern gevolgd en gerapporteerd aan het management.

Opvallende waarde mutaties worden zoveel mogelijk verklaard. De Directie kan zelfstandig opereren zonder een positief advies van de Beleggingscommissie die vier keer per jaar vergadert.

Beheersing valutarisico

De portefeuille wordt alleen belegd in de Euro. Zevenwouden kan er ook voor kiezen valutaderivaten gebruiken om het valutarisico af te dekken. Op deze manier loopt Zevenwouden geen direct valutarisico.

Beheersing renterisico

Zevenwouden loopt een renterisico ten aanzien van haar beleggingen in vastrentende waarden. Dit omvat vooral de beleggingen in vastrentende beursgenoteerde obligaties en in mindere mate verstrekte onderhandse lening. Zevenwouden beheerst haar renterisico door de duratie van beleggingen te maximeren op vijf, zoals vastgesteld in het beleggingsbeleid. Hierdoor wordt de impact van wijzigingen van de marktrente op de herwaardering van deze beleggingen beperkt gehouden.

Beheersing marktrisico

Zevenwouden loopt marktrisico over haar beleggingen in aandelen. Zevenwouden beheerst het marktrisico door haar beleggingen goed te spreiden over diverse vermogenstitels waardoor schommelingen van de prijs van individuele vermogenstitels elkaar beter compenseren. Daarnaast heeft Zevenwouden limieten gesteld ten aanzien van de maximale posities die zij wenst in te nemen met betrekking tot aandelen.

5.5 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat door gebrek aan liquide middelen Zevenwouden niet in staat is om op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Zevenwouden beheerst het liquiditeitsrisico doordat:

- Zevenwouden een groot deel van haar middelen liquide aanhoudt onder andere op rekening-courant bank en spaarrekening. Op deze manier is in geval van calamiteiten snel geld beschikbaar.
- Voor geplande investeringen impliciet liquiditeit wordt vrijgehouden zodat externe financiering niet nodig is. Indien noodzakelijk worden er beleggingen liquide gemaakt.
- Met de herverzekeraars contractueel de afspraak is vastgelegd dat in het geval van potentiële liquiditeitsproblemen bij Zevenwouden door het uitkeren van een bedrag waarvoor een recht op herverzekeringsdekking bestaat, een voorschot op de herverzekeringsclaim zal worden verstrekt.
- Zevenwouden een terughoudend beleid voert ten aanzien van illiquide beleggingen zoals vastgoed en onderhandse leningen.

5.6 Kasstroomrisico

Het kasstroomrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument zullen fluctueren in omvang. De blootstelling van Zevenwouden aan kasstroomrisico is beperkt en raakt uitsluitend de andere financiële beleggingen op de balans. Dit zijn aangehouden spaartegoeden waarover een variabele rente wordt vergoed. Deze rentevergoeding is van verwaarloosbare betekenis binnen het geheel van de beleggingsopbrengsten in de niet-technische rekening.

5.7 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor Zevenwouden een financieel verlies te verwerken krijgt. Dit risico heeft voornamelijk betrekking op beleggingen in obligaties en aandelen, verstrekte (hypothecaire) leningen, aangehouden tegoeden bij banken en vorderingen uit herverzekeringen. Het kredietrisico wordt beheerst doordat:

- Zevenwouden hoofdzakelijk belegt in obligaties die een kredietwaardige rating hebben.
- Zevenwouden herverzekerde risico's spreidt over een panel aan herverzekeraars die allemaal een minimale (S&P) rating van A- als ondergrens moeten hebben.
- Zevenwouden bij onderhandse leningen aan partijen die niet over een rating beschikken aanvullende zekerheden verkrijgt door o.a. het vestigen van een hypotheek op het onderpand of door het vestigen van pandrecht of andere zekerheden.
- Zevenwouden rekening-courant aanhoudt bij een Nederlandse bankinstelling met een kredietwaardige status.

5.8 Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico dat bedrijfsprocessen niet ongestoord of niet effectief kunnen verlopen als gevolg van handelen of nalaten van medewerkers van Zevenwouden of van derden, dan wel door toevallige gebeurtenissen of omstandigheden. Zevenwouden beheerst dit risico door:

- Interne controle op de operationele processen vanuit de 1^e, 2^e en 3^e lijn.
- Capaciteitsplanning door organisatorische en personele inrichting in evenwicht te brengen met de bedrijfsdoelstellingen.
- Sturing op permanente educatie van Directie, RvC en op peil houden vakbekwaamheid van de medewerkers door het stimuleren van het volgen van opleiding en het organiseren van workshops op gebied van schade, technische inspectie, acceptatie en Solvency II.
- Risico-gebaseerde audits op operationele processen als onderdeel van het auditprogramma.

5.9 IT risico

Het IT-risico betreft het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende zijn beveiligd. Zevenwouden beheerst dit risico doordat:

- De IT infrastructuur is uitbesteed aan een hosting partner die over datacenters beschikt met uitgebreide continuïteits- en beveiligingsfaciliteiten op het gebied van back-up en alternatieve stroomvoorzieningen.
- De hosting partner is ISAE-3402 gecertificeerd.
- Toegang voor medewerkers tot de digitale werkomgeving is beveiligd middels persoonlijke login-ID met wachtwoord met daarbij een frequente wijzigingscyclus.

5.10 Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de aan derden uitbestede werkzaamheden evenals de door derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel, de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de bedrijfsvoering van Zevenwouden verstoren of bedreigen. Zevenwouden beheerst dit risico doordat:

- Zevenwouden een uitbestedingsbeleid heeft geformuleerd waaraan de belangrijkste uitbestede diensten en/of processen worden getoetst.
- Met Gevolmachtigde Agenten (verstrekte volmachten) afspraken zijn overeengekomen en vastgelegd in volmachtovereenkomsten (VSV) die voldoen aan NVGA-richtlijnen.
- Naleving van gemaakte volmacht afspraken worden getoetst met behulp van audits, controleverklaringen van de Accountants, werkprogramma risicobeheersing volmachten (WRV) en cijferanalyses.
- Met belangrijke uitbestedingspartners Service Level Afspraken zijn overeengekomen en/of ISAE-3402 rapportages worden opgevraagd en jaarlijks besproken en vastgelegd.

5.11 Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van Zevenwouden wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van haar organisatie, veroorzaakt door haar medewerkers dan wel de leiding in het licht van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door Zevenwouden opgestelde normen. Zevenwouden beheerst dit risico door:

- Het afleggen van een Moreel ethische verklaring door Directie en RvC.
- Het afleggen van de eed of belofte door alle medewerkers.
- Pre-employment screening wordt toegepast bij indiensttreding en periodiek in-employment screening wordt toegepast voor in dienst zijnde medewerkers.
- Geheimhoudingsbepalingen worden gehanteerd in arbeidsovereenkomsten.
- Diverse gedragscodes zijn ingevoerd op het gebied van integriteit en opgepaste gedragingen.
- De mogelijkheid tot interne fraude wordt gemitigeerd door toepassing van functiescheidingen in de processen en interne controlemaatregelen.

5.12 Solvabiliteitskapitaalvereiste

De solvabiliteit bij Zevenwouden onder de uitgangspunten van Solvency II bedraagt per 31 december 2018 € 9.992 duizend. Het bedrag waarover de maatschappij in het kader van de SCR minimaal moet beschikken bedraagt € 4.984 duizend. De solvabiliteitsmarge op basis van de Solvency II wetgeving bedroeg per ultimo 2018 aldus 200%. Als interne kapitaalseis hanteert Zevenwouden een SKV-ratio van minimaal 125% omdat zij niet wil dat haar solvabiliteitspositie daalt naar een niveau lager dan 125%.

6. Financiële positie van Zevenwouden op Solvency II grondslagen

6.1 Solvency II balans

Onderstaand de activa op de balans ultimo 2018, zowel op jaarrekening-waarde als SII-waarde:

Assets (x € 1.000)	Statutory accounts value	Solvency II value
Goodwill	0	0
Deferred acquisition costs	973	0
Intangible assets	0	0
Deferred tax assets	571	571
Pension benefit surplus	0	0
Property, plant & equipment held for own use	928	928
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	12.135	12.135
Property (other than for own use)	265	265
Holdings in related undertakings, including participations	0	0
Equities	0	0
Equities - listed	0	0
Equities - unlisted	0	0
Bonds	10.221	10.221
Government Bonds	4.317	4.317
Corporate Bonds	5.903	5.903
Structured notes	0	0
Collateralised securities	0	0
Collective Investments Undertakings	1.649	1.649
Derivatives	0	0
Deposits other than cash equivalents	0	0
Other investments	0	0
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	0	0
Loans and mortgages	1.120	1.154
Loans on policies	0	0
Loans and mortgages to individuals	214	213
Other loans and mortgages	906	941
Reinsurance recoverables from:	5.474	3.174
Non-life and health similar to non-life	5.474	3.174
Non-life excluding health	5.474	3.195
Health similar to non-life	0	-21
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	0	0
Health similar to life	0	0
Life excluding health and index-linked and unit-linked	0	0
Life index-linked and unit-linked	0	0
Deposits to cedants	0	0
Insurance and intermediaries receivables	241	241
Reinsurance receivables	85	85
Receivables (trade, not insurance)	0	0
Own shares (held directly)	0	0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	0	0
Cash and cash equivalents	3.321	3.321
Any other assets, not elsewhere shown	24	24
Total assets	24.874	21.635

Onder "Property, plant & equipment held for own use" is de materiële vaste activa zoals opgegeven op de jaarrekening-balans opgenomen. Dit betreft namelijk inventaris voor eigen gebruik. De opgelopen rente en opgelopen huur zijn bij de beleggingen zelf opgenomen.

Hieronder volgt een toelichting op de herwaarderingen op de activa zijde van de balans.

Overlopende activa (overlopende acquisitiekosten)

Omschrijving (x € 1.000)	Waardering jaarrekening	Waardering Solvency II	Vershil (Solvency II – jaarrekening)
Overlopende activa	€ 973	-	-€ 973

Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Vorderingen op derden worden opgenomen tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening wegens het risico van oninbaarheid. De voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. De vorderingen inzake premies worden genomen op het moment van de premievervaldatum. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar, tenzij in de toelichting anders staat vermeld.

Waarderingsgrondslagen Solvency II

Dit betreft vooruitbetaalde provisie in de premievoorziening en wordt op Solvency II grondslag gesaldeerd met de premievoorziening. In de premievoorziening op Solvency II grondslag zoals opgenomen in de Technische Voorzieningen rapportage zijn deze overlopende acquisitiekosten ook gesaldeerd met de premievoorziening op jaarrekening-waarde.

Hypotheken en andere leningen

Omschrijving (x € 1.000)	Waardering jaarrekening	Waardering Solvency II	Vershil (Solvency II – jaarrekening)
Hypotheken	€ 1.120	€ 1.154	€ 34

Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Alle hypothecaire leningen en andere leningen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Waarderingsgrondslagen Solvency II

Deze zijn berekend op marktwaarde door het contant maken van de toekomstige kasstromen tot aan het eerstvolgende renteherzieningsmoment op basis van een rentecurve plus een risico-opslag. De rentecurve is gebaseerd op de risicovrije rentetermijnstructuur van EIOPA ultimo 31-12-2018. De risico-opslag varieert afhankelijk van het type en de looptijd van de hypotheek. Dit resulteert in een SII-waarde van € 213 duizend (exclusief opgelopen rente). Het verschil tussen jaarrekening en SII-waarde bedraagt daarmee € 34 duizend.

Vordering uit herverzekering

Omschrijving (x € 1.000)	Waardering jaarrekening	Waardering Solvency II	Vershil (Solvency II – jaarrekening)
Vordering uit herverzekering	€ 5.474	€ 3.174	-€ 2.300

Waarderingsgrondslagen jaarrekening

De voorziening voor te ontvangen schaden van herverzekeraars is voor de per balansdatum nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande jaren. De vaststelling geschiedt stelselmatig post voor post.

Waarderingsgrondslagen Solvency II

Op Solvency II grondslagen ook de verwachte baten en lasten uit herverzekering die samenhangen met toekomstig te ontvangen premies tot de contractgrens (eerstkomende contractvervaldatum) worden meegenomen

Liabilities (x € 1.000)	Statutory accounts value	Solvency II value
Technical provisions – non-life	11.061	7.900
Technical provisions – non-life (excluding health)	11.036	7.883
Technical provisions calculated as a whole		0
Best Estimate		7.551
Risk margin		332
Technical provisions - health (similar to non-life)	25	16
Technical provisions calculated as a whole		0
Best Estimate		14
Risk margin		2
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	0	0
Technical provisions - health (similar to life)	0	0
Technical provisions calculated as a whole		0
Best Estimate		0
Risk margin		0
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and	0	0
Technical provisions calculated as a whole		0
Best Estimate		0
Risk margin		0
Technical provisions – index-linked and unit-linked	0	0
Technical provisions calculated as a whole		0
Best Estimate		0
Risk margin		0
Other technical provisions	0	0
Contingent liabilities	0	0
Provisions other than technical provisions	1.359	1.359
Pension benefit obligations	0	0
Deposits from reinsurers	0	0
Deferred tax liabilities	204	184
Derivatives	0	0
Debts owed to credit institutions	0	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	0	0
Insurance & intermediaries payables	294	294
Reinsurance payables	1.325	1.325
Payables (trade, not insurance)	516	516
Subordinated liabilities	0	0
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	0	0
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	0	0
Any other liabilities, not elsewhere shown	66	66
Total liabilities	14.823	11.642

Excess of assets over liabilities	10.051	9.992
--	---------------	--------------

Technische voorzieningen (x € 1.000)	Jaarrekening Grondslagen	"Solvency II" Grondslagen
(Best estimate) premie bruto (inclusief voorziening winstdeling)	2.628	-500
(Best estimate) schade bruto (inclusief overige techn voorzieningen)	8.433	8.065
Risicomarge voorzieningen	0	334
Totale bruto voorziening	11.061	7.900
Voorziening herverzekering premie	-25	2.133
Voorziening herverzekering schade	-5.449	-5.307
Voorziening eigen rekening	5.586	4.726
Overlopende acquisitiekosten	-968	0
Voorziening eigen rekening (inclusief acquisitiekosten)	4.619	4.726

Hieronder volgt een beknopte toelichting bij de uitkomsten:

- De totale voorziening eigen rekening (inclusief overlopende acquisitiekosten) laat op jaarrekeningwaarde (€ 4.619 duizend een tekort zien ten opzichte van de voorziening op Solvency II grondslagen € 4.726 duizend). Onder Solvency II wordt rekening gehouden met de marge in de te verdienen premies en ook in de toekomstig te boeken premies op bestaande contracten. Gezien de verwachte marge leidt dit (inclusief risicomarge) tot een hogere voorziening dan op jaarrekening grondslag;
- Onder Solvency II worden de te betalen herverzekeringspremie- en lasten apart weergegeven. De totale premievoorziening onder Solvency II bestaat daarom uit een bruto deel (de premie die binnenkomt minus de kosten en minus de schadelast, - € 500 duizend) en een herverzekering deel (de afgedragen herverzekeringspremie minus de herverzekeringscommissie minus de herverzekerde schadelast, € 2.133 duizend). Ook wordt een deel van de risicomarge toegerekend aan de premievoorziening: € 219 duizend. Bij elkaar opgeteld komt de totale premievoorziening op Solvency II grondslag, inclusief risicomarge, uit op € 1.852 duizend. Dit is hoger dan de premievoorziening op de jaarrekening (€ 1.635 duizend). Er resteert een tekort op de premievoorziening van € 217 duizend, de nettomarge is licht groter dan 0 maar te laag om de risicomarge te kunnen financieren.
- De netto schadevoorziening is, inclusief de risicomarge, onder Solvency II lager (€ 2.873 duizend) dan de jaarrekeningwaarde (€ 2.984 duizend), De schadevoorziening heeft een beperkt overschot van € 111 duizend.

Technische voorziening

Omschrijving (x € 1.000)	Waardering jaarrekening	Waardering Solvency II	Vershil (Solvency II – jaarrekening)
Technische voorziening	€ 11.061	€ 7.900	-€ 3.161

Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Premies

De voorziening voor niet-verdiende premies betreft het nog niet-verdiende gedeelte van de in het verslagjaar in rekening gebrachte premies eigen rekening. De vaststelling geschiedt post voor post. Bij de vaststelling van de voorziening wordt rekening gehouden met een eventueel aandeel van herverzekeraars. Deze wordt in mindering gebracht op de voorziening.

De toereikendheid van de voorziening voor niet-verdiende premies wordt jaarlijks actuair geïtoetst. Mocht uit de toets blijken dat de voorziening voor niet-verdiende premies niet toereikend is dan wordt de voorziening voor niet-verdiende premies aangevuld met een voorziening niet-toereikende premie ter grootte van het geconstateerde tekort.

De voorziening voor niet-toereikende premies betreft het negatieve verschil tussen de verwachte premies uit de door de onderneming na de balansdatum te ontvangen prestaties en de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen te voldoen. De onvermijdbare kosten zijn de kosten die tenminste moeten worden gemaakt om van de overeenkomst af te komen, zijnde de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen.

Schaden

De voorziening voor te betalen schade is voor de per balansdatum nog niet afgewikkelde schade van het boekjaar en de voorgaande jaren. De vaststelling geschiedt stelselmatig post voor post rekening houdend met nog niet gemelde schadegevallen. Bij de bepaling van de voorziening is tevens rekening gehouden met nog te maken schadebehandelingskosten. Bij de vaststelling van een te betalen schade wordt rekening gehouden met een eventueel aandeel van herverzekeraars. Deze wordt in mindering gebracht op de voorziening.

De toereikendheid van de voorziening voor te betalen schade wordt jaarlijks getoetst. De toets wordt in beginsel met een kwalitatieve benadering uitgevoerd middels beoordeling van de uitloopresultaten. Indien de uitkomsten daarvan indicaties geven voor het risico van tekorten in de voorziening te betalen schade zal de toets tevens kwantitatief worden uitgevoerd. De kwantitatieve toets wordt uitgevoerd door de voorziening te betalen schade te vergelijken met de beste schatting van toekomstige schadekasstromen inclusief een risicomarge. Indien de waarde die volgt uit de kwantitatieve toereikendheidstoets hoger is dan de voorziening te betalen schade zal de voorziening te betalen schade voor dit verschil worden verhoogd.

Waarderingsgrondslagen Solvency II

De technische voorziening bestaat uit een beste schatting en een risicomarge hierop. Zowel voor de schade- als de premievoorziening.

Voorziening voor uitgestelde belasting

Omschrijving (x € 1.000)	Waardering jaarrekening	Waardering Solvency II	Vershil (Solvency II – jaarrekening)
Voorziening voor uitgestelde belasting	€ 204	€ 184	-€ 20

Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Acute belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

Waarderingsgrondslagen Solvency II

Deze post is bepaald als waarderingsverschil tussen de fiscale waardering en de SII-waardering (per balanspost vast te stellen) waarover in de toekomst nog fiscaal wordt afgerekend. Het is de voorziening voor uitgestelde belasting op de jaarrekening-balans plus de verschillen tussen de jaarrekening en SII-waardering afgerekend tegen een belastingpercentage van 25%¹. Omdat het verschil van de verschillende balansposten een daling van het eigen vermogen tot gevolg heeft, daalt de balanspost voorziening voor uitgestelde belasting op de marktwaarde-balans ten opzichte van de jaarrekening- balans

¹ Zie artikel 15 uit de gedelegeerde verordening van 10-10-2014

6.2 Informatie over de waardering van andere verplichtingen

Er zijn geen herwaarderingen voor andere verplichtingen.

6.3 Overige materiële informatie

Er zijn geen bijzondere zaken te melden met betrekking tot de Solvency II waardering, waarvan de impact mogelijk materiële consequenties zouden kunnen hebben.

7. Kapitaalbeheer

7.1 Hoofdpijnen van het kapitaalbeleid

Vereiste solvabiliteit in relatie tot aanwezige solvabiliteit

Zevenwouden streeft naar een rendabele groei in de verzekeringsportefeuille. Het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) schaderisico vormt bij Zevenwouden het grootste deel van het aan te houden risicokapitaal. Op het gebied van tegenpartijrisico (herverzekeringsmarkt blijft stabiel) en marktrisico (geen grote wijzigingen in behoudende beleggingsstrategie) verwacht Zevenwouden geen grote volatiliteit in aan te houden risicokapitaal tenzij Zevenwouden daartoe noodzaak ziet. Op basis van de stress-scenario's uit de uitgevoerde ORSA's kan Zevenwouden met een ondergrens van 125% meerdere risico-evenementen aan zonder dat de interventiegrenzen die de externe toezichthouder (vanaf 100%) hanteert, wordt bereikt.

De interne normsolvabiliteit:

- is hoog genoeg om een verzwaring van prudentiële wetgeving op te vangen;
- ligt ruim boven de interventiegrenzen van DNB;
- is hoog genoeg om vertrouwen van de markt in Zevenwouden te waarborgen;
- is hoog genoeg om vertrouwen van de interne toezichthouders in Zevenwouden te waarborgen;
- is hoog genoeg om vertrouwen van de leden in Zevenwouden te waarborgen; en
- is hoog genoeg om onverwachte tegenvallers op te vangen.

7.2 De solvabiliteit van Zevenwouden

De solvabiliteit van Zevenwouden is in 2018 toegenomen tot 200%. De ontwikkeling van de solvabiliteit kan als volgt worden toegelicht:

(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017	Vershil
Jaarrekening kernvermogen	10.051	13.422	-3.371
Beleggingen	34	74	-40
Voorziening herverzekering	-2.301	-1.415	-886
Verzekeringsverplichtingen	3.161	1.900	1.261
Latente belastingen	20	65	-45
Overlopende acquisitiekosten	-973	-818	-154
Solvency II kernvermogen	9.992	13.228	-3.235
Vershil	-59	-194	136
Minimum Capital Requirement (MCR)	3.700	3.700	-
Solvency Capital Requirement (SCR)	4.984	7.488	-2.504
In aanmerking komend vermogen ter dekking MCR	9.962	13.228	-3.266
In aanmerking komend vermogen ter dekking SCR	9.605	12.788	-3.183
In aanmerking komend vermogen ter dekking SCR	9.992	13.228	-3.236
Solvabiliteitsratio SCR	200%	177%	
Solvabiliteitsratio MCR	260%	346%	

De solvabiliteit is weergegeven op basis van de uitgangspunten die gelden onder het regime van Solvency II.

De toename / afname van de kapitaalseis is onder meer het gevolg van onder meer ontwikkelingen in het premievolume, de mate van herverzekering en de mate van risicobereidheid in het beleggingsbeleid. Een en ander staat hierna toegelicht.

Over de SCR:

- De **solvabiliteitsratio** SCR van Zevenwouden ultimo 2018 bedraagt 200% en voldoet hiermee ruimschoots aan de SII-eisen conform de SII-specificaties. De ratio is ten opzichte van vorig jaar (177%) gestegen.
- De solvabiliteitsratio ligt boven de interne norm van 125%. De solvabiliteitspositie voldoet aan de limieten en doelstellingen zoals gesteld in het kapitaalbeleid van Zevenwouden.
Opmerking: Aangezien het herverzekeringsbeleid substantieel is gewijzigd naar een Quota Share Contract eind 2018, zal in 2019 per kwartaal de solvabiliteit ook berekenend worden op basis van de vorige herverzekeringscontracten (Excess of Loss Contracten). Hiermee blijft inzichtelijk hoe de solvabiliteitsratio zich ontwikkelt als in de toekomst onverhoopt Quota Share Contract geen goede optie meer is en overgestapt moet worden op een Excess of Loss Contract. Opnemen van deze monitoring in de solvabiliteitsnormen of triggers in het kapitaalbeleid wordt hierbij ook aanbevolen om de gewenste risicobereidheid goed te kunnen inschatten.
- De wijzigingen in vergelijking met vorig jaar zijn:
 - De SCR is gedaald van € 7,5 mln. naar € 5,0 mln. (-33,4%). Het in aanmerking komend vermogen ter dekking van de SCR is eveneens gedaald (-24,5%). De daling in de SCR is sterker dan de daling in het in aanmerking komend vermogen ter dekking van de SCR. Dit zorgt voor de toename van de solvabiliteitsratio.
 - Het kernvermogen van de verzekeraar voordat hierop aanpassingen zijn gedaan is evenals vorig jaar gelijk aan het in aanmerking komend vermogen ter dekking van de SCR. Er is geen aanvullend vermogen (evenals vorig jaar).
- De daling van de SCR met € 2,5 mln. kan verklaard worden door de volgende effecten:
 - Het verzekeringstechnisch risico daalt met € 2,7 mln. Voornaamste oorzaak is de afname van het catastroferisico door toegenomen herverzekeringsdekking (van non-proportionele herverzekering naar Quota Share Contract).
 - Het marktrisico daalt met € 0,4 mln. De daling in het aandelenrisico en in het concentratierisico leveren hieraan de belangrijkste bijdragen. Het aandelenrisico is gedaald door een daling van het belegd vermogen in aandelen en door de daling van de toe te passen schokpercentages (worden kwartaallijks herzien vanuit EIOPA/DNB). Het concentratierisico is afgenomen door een daling van de uitstaande lening zonder rating.
 - Het tegenpartijrisico stijgt met € 0,2 mln. Voornaamste oorzaak is de toename van het risico mitigerend effect uit hoofde van herverzekering. Dit effect wordt deels gecompenseerd door een afname van de liquide middelen en vorderingen.
 - Het operationeel risico stijgt met € 0,1 mln. Dit komt door een toename van de bruto verdiende premies over de afgelopen 12 maanden.
 - Er wordt een diversificatie nadeel behaald van € 0,2 mln.
- De verklaringen voor de daling van het in aanmerking komend vermogen met € 3,2 mln. en het verschil met de jaarrekening kunnen worden afgelezen in onderstaande tabel, waarbij Overig voor Zevenwouden verklaard wordt door de overlopende acquisitiekosten die in Solvency II op nul worden gesteld. Belangrijkste oorzaak is de daling van het vermogen door het operationele verlies dat is geleden in 2018.

Over de **minimum kapitaalsvereiste (MCR)**:

- De solvabiliteitsratio MCR van Zevenwouden ultimo 2018 bedraagt 260% en voldoet hiermee ook ruimschoots aan de SII-eisen conform de SII-specificaties. Dit is een afname ten opzichte van vorig jaar (346%). De forse afname komt doordat de MCR gelijk is gebleven (het minimum) en het aanwezig vermogen fors is gedaald.
- De wijzigingen in vergelijking met vorig jaar zijn:
 - De MCR is gelijk gebleven met € 3,7 mln. Het in aanmerking komend vermogen ter dekking van de MCR is gedaald van € 12,8 mln. naar € 9,6 mln. Dit verklaart de afname van de solvabiliteitsratio MCR.

7.3 De ontwikkeling van de SCR en de MCR

Onder de SII-specificaties is de SCR ultimo 2018 conform onderstaande tabel opgebouwd (vergeleken met ultimo 2017 en het verschil).

Benodigde solvabiliteit "Solvency II" (x € 1.000)				
	31-12-2018	31-12-2017	verschil	In %-en
Rente	400	479	-78	-16%
Aandelen	541	770	-230	-30%
Vastgoed	294	329	-35	-11%
Credit spread	344	462	-118	-26%
Concentratie	535	685	-150	-22%
Valuta risico	165	179	-14	-8%
Marktrisico diversificatie-effecten	-967	-1.203	236	-20%
SCR/SKV Marktrisico	1.311	1.701	-79	-23%
Schade Premie en reserve	3.243	3.562	-319	-9%
Schade Royement	40	12	27	221%
Schade Catastrofe	112	4.020	-3.908	-97%
Schade diversificatie-effecten	-122	-1.594	-1.472	-92%
SCR/SKV Schade	3.273	6.000	-2.727	-45%
Zorg als Schade Premie en reserve	32	29	3	9%
Zorg als Schade Royement	0	1	-1	-100%
Zorg Catastrofe	0	0	0	
Zorg diversificatie-effecten	0	-1	-1	-100%
SCR/SKV Zorg	32	29	2	9%
SCR/SKV tegenpartijrisico	926	687	239	35%
SCR/SKV immateriële activa	0	0	0	0%
Totaalniveau diversificatie-effecten	-1.171	-1.403	232	-17%
BSCR/BSKV (som van alle subtotalen (vet) minus - diversificatie effect totaalniveau)	4.372	7.016	-2.644	-38%
SCR Operationeel risico	612	472	140	30%
Correctie belasting	0	0	0	0%
Verhoging om minstens op niveau MKV te komen	0	0	0	0%
SCR/SKV (= solvabiliteits kapitaalvereiste) (= BSCR t/m Verhoging minstens MKV)	4.984	7.488	-2.504	-33%

7.3.1 Verwachte ontwikkelingen van het solvabiliteitskapitaalvereiste

Uitgaande van de ORSA-berekeningen in het najaar van 2018 is de verwachting dat de solvabiliteitsratio over de planperiode (t/m 2022) vanaf ultimo 2019 stijgt (131-procentpunten).

Verloop solvabiliteit	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aanwezige solvabiliteit (x 1 mln.)	13,2	10,1	10,2	10,6	11,3	12,2
Maximum van SCR en MCR (x 1 mln.)	7,5	5,1	3,7	3,7	3,7	3,7
Solvency ratio	177%	198%	275%	286%	305%	329%

Een grote verandering, voor de solvabiliteit, ten opzichte van vorig jaar is dat het herverzekeringsprogramma voor storm en brand is veranderd. Zevenwouden maakt vanaf 1 januari 2019 gebruik van een Quota Share Contract met 10% eigen behoud en 90% herverzekerd. In de 10% tekening is voor storm en brand een eigen behoud van elk € 25 duizend afgesproken. De Quota Share commissie is 44% (vast). De reden van aanpassing van het herverzekeringscontract naar een Quota Share Contract is kapitaalbescherming.

De verwachte stijging van de solvabiliteit komt vooral door de begrote positieve financiële resultaten in de komende jaren.

In onderstaande paragrafen wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen ten opzichte van vorig jaar.

Renterisico

Het kapitaalvereiste voor het renterisico bedraagt € 400 duizend ultimo 2018. Ten opzichte van ultimo 2017 is het benodigd kapitaal voor dit risico gedaald met € 78 duizend. Voornaamste reden is dat de duration van de vastrentende waarden excl. hypotheek is afgenomen.

De balansposten op marktwaarde gevoelig voor renterisico zijn voor Zevenwouden:

Activa (bezittingen)

- Vastrentende waarden (lening en obligaties) € 11,2 mln. (duration 3,90)
- Hypotheken ad € 0,2 mln. (duration 12,96)
- Best estimate premievoorziening herverzekerd € -2,1 mln. (duration -0,89)
- Best estimate schadevoorziening herverzekerd € 5,3 mln. (duration 0,83)

Passiva (verplichtingen)

- Best estimate premievoorziening € -0,5 mln. (duration -6,34)
- Best estimate schadevoorziening € 8,1 mln. (duration 1,00)

De duration van de totale netto BE-voorziening bedraagt 1,12. Bij Zevenwouden is daarmee de duration (een afgeleide van de looptijd) van de rentegevoelige activa langer dan de duration van de rentegevoelige passiva. Daarnaast is de omvang van de rentegevoelige activa groter dan de omvang van de rentegevoelige passiva. Beide aspecten zorgen ervoor dat het kernvermogen (saldo van activa en passiva) in marktwaarde termen daalt bij een rentestijging. De duration van de vastrentende waarden is afgenomen in vergelijking met vorig jaar. Als gevolg hiervan dalen de activa bij een rentestijging minder sterk. Het renterisico is hierdoor afgenomen.

Er zijn geen vereenvoudigingen bij de bepaling van het renterisico toegepast.

Aandelenrisico

Het kapitaalvereiste voor het aandelenrisico bedraagt ultimo 2018 € 0,5 mln. Ten opzichte van ultimo 2017 is dit bedrag met ongeveer € 0,2 mln. gedaald.

De schok voor type 1 aandelen (genoteerd aan de gereguleerde markten, lid van EER en OESO) bedraagt ultimo 2018 32,66%. Voor type 2 aandelen (niet in EER of OESO, niet-genoteerde aandelen, grondstoffen en andere alternatieve beleggingen) en strategische deelnemingen bedraagt de schok ultimo 2018 respectievelijk 42,66% en 22,0%.

De schokpercentages van Eiopa/DNB voor type 1 aandelen en type 2 aandelen zijn met circa 8,2 procentpunten gedaald t.o.v. vorig jaar als gevolg van de ontwikkelingen in bepaalde aandelenindices. Dit is één van de oorzaken voor de daling in de SCR voor aandelenrisico. Het schokpercentage voor strategische deelnemingen is niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Een andere oorzaak voor de daling van de SCR voor aandelenrisico is de daling van de beleggingen in aandelen. De beleggingen in type I-aandelen zijn weliswaar toegenomen, maar de beleggingen in type II-aandelen zijn sterker gedaald dan dat de beleggingen in type I-aandelen zijn toegenomen: de type I aandelen nemen toe van € 1.510 duizend naar € 1.625 duizend, de type II - aandelen nemen af van € 373 duizend naar € 30 duizend.

Er zijn geen vereenvoudigingen bij de bepaling van het aandelenrisico toegepast. Met betrekking tot de berekening van aandelenrisico is de overgangsmaatregel voor het aandelenrisico niet toegepast.

Vastgoedrisico

Ultimo 2018 bedraagt de SCR voor vastgoedrisico € 294 duizend. Vorig jaar was dit bedrag € 329 duizend. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het pand aan De Eenhoorn in Leeuwarden sterker in waarde is gedaald dan dat de overige panden in waarde zijn gestegen.

Op de verplichtingenkant is er geen vastgoedrisico. Met betrekking tot de berekening van vastgoedrisico zijn geen vereenvoudigingen toegepast.

7.3.3 Schade verzekeringstechnisch risico

Het kapitaalvereiste voor het schadeverzekeringstechnisch risico is opgebouwd uit de kapitaalvereisten voor het premie- en reserverisico, het vervalrisico en het catastroferisico. Voor Zevenwouden bedraagt het kapitaalvereiste voor het schadeverzekeringstechnisch risico (na diversificatie) ultimo 2018 3,3 mln.

Met betrekking tot de berekening van verzekeringstechnisch risico zijn geen vereenvoudigingen toegepast.

Premie- en reserverisico

Het kapitaalvereiste voor het premie- en reserverisico bedraagt € 3.243 duizend per ultimo 2018. Ten opzichte van ultimo 2017 is het kapitaalvereiste met € 319 duizend afgenomen. Reden hiervoor is dat het reserverisico sterker is afgenomen dan dat het premierisico is toegenomen.

De volumemaatstaf voor het reserverisico is de som van de netto schadevoorzieningen voor elke branche. Hierbij wel de opmerking dat indien de netto schadevoorziening negatief is voor een branche, deze met een waarde nul wordt meegenomen in de som. De volumemaatstaf voor het reserverisico bedraagt € 2.731 duizend ultimo 2018 en is € 1.961 duizend afgenomen t.o.v. ultimo 2017.

De volumemaatstaf voor het premierisico is het maximum van de gerealiseerde netto verdiende premies over boekjaar 2018 en de verwachte netto verdiende premies voor boekjaar 2019. Deze maatstaf bedraagt ultimo 2018 € 15.486 duizend en is daarmee € 86 duizend toegenomen t.o.v. 2017. Vooral de branches algemene aansprakelijkheid en diverse geldelijke verliezen dragen bij aan de toename van het premierisico.

Verval risico

Het kapitaalvereiste voor het vervalrisico bedraagt € 40 duizend ultimo 2018. Ten opzichte van ultimo 2017 is het kapitaalvereiste met € 27 duizend gestegen. De verwachte winsten uit toekomstige premies (EPIFP), die onderdeel uitmaken van de premievoorziening op SII-grondslagen, bedragen per ultimo 2018 € 99 duizend en worden berekend op producten met een verwachte positieve nettomarge (Brand, 0,9%) te vermenigvuldigen met de nog te ontvangen toekomstige premies (€ 11,6 mln.). Hoe hoger deze verwachte winst hoe hoger het vervalrisico.

Catastroferisico

Het kapitaalvereiste voor het catastroferisico bedraagt € 0,1 mln. ultimo 2018. Ten opzichte van ultimo 2017 is dit afgenomen met € 3,9 mln. De oorzaak hiervan is de uitbreiding van de herverzekeringsdekking, zie ook de toelichting hieronder.

Voor Zevenwouden zijn er vier catastroferisico's, namelijk: windstorm, hagel en man-made catastrofes Brand en man-made catastrofes Aansprakelijkheid. In onderstaande figuur is het catastroferisico ultimo 2018 en ultimo 2017 onderverdeeld naar deze onderliggende sub-risico's en worden de mutaties tussen beide jaren per sub-risico weergegeven. Het windstormrisico en het hagelrisico zijn in het totale kapitaalvereiste voor het catastroferisico het grootst van omvang in vergelijking met andere catastroferisico's. De grootste mutatie heeft zich voorgedaan in het windstormrisico, waarvan de SCR met € 2,9 mln. is gedaald ten opzichte van ultimo 2017.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het kapitaalvereiste per catastroferisico ultimo 2018.

Catastrofes (x € 1.000)		Bruto	Herverzekerd	Netto
<i>Schade, natuurlijke catastroferisico's</i>				
	Windstorm	38.930	38.859	70
	Hagel	2.888	2.817	70
<i>Schade, man-made catastroferisico</i>				
	Brand	68.665	68.619	45
	Aansprakelijkheid	1.150	1.125	25
Diversificatie effect catastrofes				-99
Totaal				112

7.4 De structuur, het bedrag en de kwaliteit van het eigen vermogen

Het vermogen dat in aanmerking komt om de SKV en MKV te dekken, moet volgens de SII-specificaties in een aantal stappen berekend worden. Niet al het aanwezige vermogen geeft namelijk voldoende zekerheid dat het verliezen (tijdig) op kan vangen. Daarom komt niet al het aanwezig vermogen in aanmerking om de SKV dan wel MKV te dekken. Het vermogen moet daarom ingedeeld worden in **Tier**-klassen. Hoe lager de Tier-klasse, hoe zekerder het is dat dit vermogen verliezen op kan vangen.

Aanwezige solvabiliteit "Solvency II" (x € 1.000)				
	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Totaal
Totaal kernvermogen voor aanpassingen	9.605	0	387	9.992
Totaal aanpassingen	0	0	0	0
Totaal kernvermogen na aanpassingen	9.605	0	387	9.992
Totaal aanvullend vermogen		0	0	0
Totaal vermogen beschikbaar voor de solvabiliteitskapitaalvereiste	9.605	0	387	9.992
Totaal vermogen beschikbaar voor de minimumkapitaalvereiste	9.605	0		9.605
Totaal in aanmerking komend vermogen voor de solvabiliteitskapitaalvereiste	9.605	0	387	9.992
Totaal in aanmerking komend vermogen voor de minimumkapitaalvereiste	9.605	0		9.605

Hieronder volgt een toelichting op bovenstaande stappen:

1. Ten eerste moeten alle balansposten van jaarrekening-waardering naar SII-waardering (= marktwaarde waardering) omgezet worden om tot het kernvermogen voor aanpassingen te komen.

(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Jaarrekening kernvermogen	10.051	13.422
Beleggingen	34	74
Voorziening herverzekering	-2.301	-1.415
Verzekeringsverplichtingen	3.161	1.900
Latente belastingen	20	65
Overig	-973	-818
Solvency II kernvermogen	9.992	13.228
Verschil	-59	-194

2. Er is geen voorzienbaar dividend (niet van toepassing omdat er geen sprake is van een in aandelen verdeeld eigen vermogen (coöperatie)).
3. Het saldo van 1 en 2 vormt het totaal kernvermogen.
4. Zevenwouden heeft geen **aanvullend vermogen** (Tier 2 of 3).
5. Het saldo van 3 en 4 is voor alle Tier's beschikbaar om de SKV te dekken.
6. Het saldo van 3 en 4 alleen van Tier 1 en 2 (bij Tier 2 met uitzondering van aanvullend vermogen) is beschikbaar om de MKV te dekken. Tier 3 vermogen alsmede aanvullend vermogen van Tier 2 vermogen zijn niet beschikbaar om de MKV te dekken. Bij Zevenwouden is er Tier 1 en Tier 3 vermogen. Het Tier 3 vermogen bestaat uit de (netto) latente belastingvordering op de jaarrekening balans.

7. Vervolgens moet beoordeeld worden op basis van de SII-specificaties welke onderdelen van het beschikbare vermogen in aanmerking komen om de SKV te dekken. Eis hierbij is bijvoorbeeld dat de SKV minimaal door 50% Tier 1-kapitaal gedekt moet worden. Bij Zevenwouden komt alles in aanmerking.
8. Vervolgens moet beoordeeld worden op basis van de SII-specificaties welke onderdelen van het beschikbare vermogen in aanmerking komen om de MKV te dekken. Eis hierbij is bijvoorbeeld dat de MKV minimaal door 80% Tier 1-kapitaal gedekt moet worden. Tier 3 kapitaal komt niet in aanmerking ter dekking van de MKV. Bij Zevenwouden komt alles behalve de latente belastingvordering in aanmerking.

7.5 Overige gegevens

Er zijn geen overige belangrijke aandachtspunten rondom het eigen vermogen en de kapitaalsvereisten.